

Pomurski VESTNIK

MURSKA SOBOTA, 8. julija 1965

Leto XVII. — štev. 26 Cena 20 din

POMURSKI VESTNIK

IZHAJA OD FEBRUARJA 1949 — NAJPREJ KOT TEDNIK »LJUDSKI GLAS«, NATO OD JULIJA 1952 KOT »OBMURSKI TEDNIK«, DO PREIMENOVANJA V SEDANJI NASLOV, KOT GLASILO OKRAJNEGA ODBORA SZDL OD JANUARJA 1963 IZHAJA LIST KOT TEDENSKO GLASILO OBČINSKIH ODBOROV SZDL SLOVENIJE V POMURJU. LIST IZDAJA CASOPISNO-ZALOŽNIŠKO PODJETJE »POMURSKI TISK« V M. SOBOTI — DIREKTOR STEFAN ANTALIC — LIST UREJA UREDNIŠKI ODBOR. ODGOVORNI UREDNIK STEFAN BALAZIČ. NASLOV UREDNIŠTVA — MURSKA SOBOTA, KIDRIČEVA UL. 4. TEL. 21-395

S SEJE OBČINSKEGA KOMITEJA ZKS M. SOBOTA

Zdravstvo prilagoditi novim pogojem

Člani občinskega komiteja ZKS so na razširjeni seji, ki je bila prejšnjo sredo, prisostvovali pa so ji tudi člani ZK iz zdravstvenih ustanov soboške občine, razpravljali o problemih zdravstva in nalogah komunistov na tem področju.

Iz referata, ki ga je prebral Stefan Sreš, republiški poslanec socialno zdravstvenega zbora, je razvidno, da so bili v Pomurju in v soboški občini v zdravstvu doslej doseženi pomembni rezultati. Ti se kažejo predvsem v izgradnji in oblikovanju omrežja zdravstvenih domov in odpiranju novih oddelkov v okviru soboške bolnice, kakor tudi v napredku zdravstvene službe nasploh.

Na področju zdravstva pa so se porajali tudi nekateri problemi, katere pa so doslej samoupravni organi v posameznih ustanovah, člani ZK, sindikata in ZM bolj ali manj uspešno reševali. To so predvsem vprašanja trošenja sredstev, koordinacije dela med posameznimi ustanovami, investicijska izgradnja, nagrajevanje, štipendiranje, pa tudi nadaljnega razvoja zdravstvene službe v občini.

Odnosi med posameznimi ustanovami pa so se v glavnem manifestirali kot razmerja med temi ustanovami do Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje in so temeljili pretežno na pogodbah o financiranju posameznih ustanov in njihovih dejavnosti.

Novi zakon o zdravstvenem zavarovanju, kakor tudi novi gospodarski ukrepi pa bodo v prihodnje omogočili neposrednim zavarovalcem, da bodo preko svojih predstavnikov v Skupščini komunalne skupnosti socialnega zavarovanja odločali in neposredno razporejali sredstva za funkcioniranje in razvoj celotne zdravstvene službe. Novi gospodarski ukrepi pa bodo ta samoupravni organ in samoupravne organe posameznih zdravstvenih ustanov primorali k čim bolj racionalnemu koriščenju in gospodarjenju s sredstvi, ki bodo na voljo za te potrebe. Torej bo v prihodnje potrebno ob enakih — morda celo manjših sredstvih — zagotoviti vsaj takšno zdravstveno službo, kot je bila doslej. Z naraščanjem denarnih sredstev bo moč razširjati in izpopolnjevati.

Prav te ugotovitve bodo morale delovne kolektive in samoupravne organe voditi k odkrivanju in koriščenju notranjih rezerv, ki vsekakor so. Posebno subjektivne sile in organi upravljanja bodo morali načrtneje in dosledneje sodelovati pri uveljavljanju zaključkov seje komiteja ZKS, ki pravijo, da se mora tudi v zdravstvu čimbolj racionalno gospodariti, kar pomeni krepitve težen po zniževanju zdravstvenih stroškov. Potrebno bo investicijske programe vskladiti z obstoječimi ekonomskimi možnostmi v okviru komune in komunalne skupnosti tako, da bodo izhajali iz realnih možnosti in širših družbenih potreb našega območja. Trošenje sredstev pa ni odvisno samo od zdravstvene službe, ampak predvsem tudi od delovnih kolektivov in zavarovancev samih. Zato bi o tem morale razpravljati vse delovne organizacije.

Koordinacija zdravstvene službe mora v prihodnje postati v večji meri vsebina dela subjektivnih sil in pomembna naloga zdravstvenega centra, ki se mora kadrovske okrepiti, da bo naloge lahko kvalitetno reševal. Posebno komunisti, člani Skupščine komunalne skupnosti

socialnega zavarovanja se morajo zavzeti za razumno in smotno koriščenje sredstev v korist zavarovancev.

Osebnih dohodkov o zdravstvenih organizacijah so sicer relativno visoki, vendar so upravičeni, kadar so realen odraz vloženega dela. V mnogih primerih pa doslej ni bilo tako, zato morajo osnovne organizacije ZK najti način nagrajevanja, ki bo v večji meri odražal vrednost dejansko opravljenega dela in izključeval dosedanje pomanjkljivosti.

Komite ZKS je sklenil, da morajo osnovne organizacije ZK v delovnih organizacijah proučiti gradivo II. plenuma CK ZKJ o nadaljnjem razvoju gospodarskega sistema in družbeno-ekonomskih odnosov. Obravnavo tega gradiva naj povežejo s konkretno problematiko v posameznih delovnih organizacijah.

K.S.

Prebivalci Grada in okolice so se v soboto zbrali v velikem številu ob otvoritvi spominske plošče dr. Anice Rotdajčevi in drugim internirancem. O življenjski poti Anice Rotdajčeve je govoril prvoborec Rudi Rapl. Na predlog krajevnih organizacij so tega dne preimenovali tamkajšnjo osemletko v »Osemletko Anice Rotdajčeve«. Na sliki: Prebivalci Grada in okoliških krajev prihajajo k šoli kjer je bila proslava.

OB DVAJSETI OBLETNICI OSVOBODITVE POMURJA

Odpert novi otroški oddelek

V četrtek dopoldne je bil odprt v Rakičanu v prisotnosti uglednih zdravstvenih delavcev, predstavnikov pomurskih občin in članov delovnega kolektiva Splošne bolnice v M. Soboti novi otroški oddelek.

Prisotnim je v začetku slovesne otvoritve spregovoril ravnatelj Splošne bolnišnice Murska Sobotna Franc dr. Starc o težavah in naporih, ki so jih delovni kolektivi, izvajalci del in svetovalci, ki so nenehno svetovali pri gradnji novega oddelka, morali »prebuditi« preden je bil dosežen cilj — otvoritev novega oddelka.

Otroški oddelek je osmi po vrsti v okviru soboške bolnice in drugi v verigi vseh oddelkov, ki jih bo obsegala nova bolnica, ko bo v celoti zgrajena v Rakičanu.

Novi otroški oddelek bo imel 80 ležišč, v njem pa so na voljo prostori za laboratorije, pisarne itd. Nova zgradba, ki je zrasla ob že pred leti dograjenim infektivnim oddelku, se odlikuje po smotrni razporeditvi prostorov, po svetlih hodnikih in drugih prostorih in bo kot takšna lahko predstavljala mlademu rodu, ki se bo zdravil v njej »drugi« dom.

Idejni projekti za novi oddelek so bili napravljeni že leta 1961, izdelal pa jih je Projektivni biro v Murski Soboti. Gradbena dela je izvajalo S. K.

jalo SGP »Pomurje« iz Murske Sobotice. Ko bo oddelek v celoti opremljen, bo vrednost vseh investicij znašala okrog 620 milijonov dinarjev. Sredstva za izgradnjo novega oddelka so bila zbrana s krediti, s samopriskupkom Splošne bolnice Murska Sobotna in z dotacijami pomurskih občin.

Novi otroški oddelek, ki je nedvomno velikega pomena za napredek zdravstvene službe pa se odlikuje tudi po tem, da ima že sedaj pripravljenih dovolj strokovnih kadrov, kar doslej v podobnih primerih ni bil vedno slučaj. Visokokvalificiranemu zdravniškemu kadru bo v novem oddelku pomagalo 26 otroških sester in dve medicinski sestri. Tako ima otroški oddelek vse pogoje, da uspešno, zareže brazdo na ledino otroškega zdravstva v Pomurju.

Predsedniku delavskega sveta Splošne bolnice v Murski Soboti je predal novi oddelek in v upravljanje v imenu pomurskih občin Ivan Kovač, predsednik občinske skupščine G. Radgona.

Po otvoritvi so si gostje ogledali nove prostore otroškega oddelka. Prijeten vtis po prehodu po lepih prostorih novega otroškega oddelka so popestrile še oljne slike slikarja Horvata Jožeta-Jakija, ki jih je podaril mlademu rodu, ki bo oslej v Rakičanu našel prijetno in skrbno zdravstveno varstvo.

S. K.

VREMENSKA NAPOVED za čas od 8. do 18. julija.

Približno do 13. julija bo prevladovalo lepo vreme, vendar včasih krajevne nevihte, zlasti okrog 12. julija. Nekako od 14. do 17. julija nestalno s pogostimi padavinami in ohlaiditvami. Po 17. juliju zopet lepo vreme.

Otroški oddelek soboške bolnišnice

Proslave za Dan borca v Pomurju

Krajevne organizacije ZB NOV po vsem Pomurju so tudi letos počastile Dan borca — 4. julij v soboto dne 3. julija so krajevne organizacije ZB v M. Soboti, Petrovcih, Beltincih in Rogašovcih položile vence na spomenike, spominske plošče in grobove talcev. V soboto popoldne so pri Gradu odkrili spominsko ploščo internirancem, v nedeljo dopoldne v Moščancih, popoldne pa v Pečarovcih. Na vseh slovesnostih so pripravili tudi krajše kulturne programe.

V ljutomerski občini je bila osrednja proslava v Radomerju kjer so se sestali borci in aktivisti iz vse občine na slav-

nostni seji v dvorani zadružnega doma. Za tem je bila proslava na kateri je govoril rep. poslanec Rado Pušenjak. Na proslavi sta nastopila tudi ljutomerski moški pevski zbor in godba na pihala.

Lendavska občina je pripravila proslavo 4. julija v nedeljo dopoldne, ko so v Lendavi razvili prapor občinske organizacije ZB NOV, popoldne pa so se v Benici srečali bivši borci in interniranci.

Borci radgonske občine so se srečali 4. julija v Zepovcih kjer je bila letošnja osrednja proslava Dneva borca. Tako v

Lendavi kakor tudi v Radgoni so pripravili za praznovanje primeren kulturni program.

Lendavski beli rudarji so praznovali

3. julij Dan rudarjev je kot vsako leto praznik delovnega kolektiva »Nafta«. Letos, ko praznujemo 20. obletnico osvoboditve, je bila proslava še posebej svečana. Poleg številnih športnih tekmovanj je bila v soboto svečana proslava s kulturnim programom, na kateri so zmagovalnim ekipam v športnih tekmova-

njih podelili priznanja in pokale. Na svečani akademiji so prav tako podelili priznanja najbolj zaslužnim članom delovnega kolektiva.

Podjetje »Nafta«, ki se zadnje čase vse bolj orientira v petrokemijo in predelavo plina, bo v kratkem pustilo v proizvodnjo drugi del tovarne metanola.

NOGOMETNI KLUB »GRAFIČAR« MURSKA SOBOTA VAS VABI

na TOMBOLO v Murski Soboti

v nedeljo, 11. julija 1965 ob 14. uri na živinskem sejmišču ob Lendavski cesti

PO KONČANI TOMBOLI ZABAVA S PLESOM

• V PRIMERU SLABEGA VREMENA BO TOMBOLA NASLEDNJO LEPO NEDELJO

12 GLAVNIH DOBITKOV, MED NJIMI

1 POL MILIJONA DIN
in še nad 700 praktičnih dobitkov

Cena tombolski karti 200 din

Položaj v Vietnamu se je zadnje dni občutno poslabšal. Američani so v številnih letalskih napadih na severnovietnamsko ozemlje uničili severnovietnamsko industrijsko mesto Nam Din in povzročili tudi smrt velikega števila ljudi. Severnovietnamsko zunanje ministrstvo je znova odločno protestiralo in zahtevalo od ameriške vlade, naj zračne napade ustavi.

Se bolj kot ta novica pa je vznemirila svetovno javnost sporočilo, da so Američani spet uporabili kemična sredstva na ozemlju Južnega Vietnama. Med drugim so uničili žetev na 30 kvadratnih kilometrih. Triintrideset oseb je pri tem izgubilo življenje. To dejanje je vzbudilo zgražanje celo med vojaki sajgonskega režima.

NADALJEVANJE KEMIČNE VOJNE

Proti kemični vojni, četudi v njeni milejši obliki, je protestirala svetovna javnost že ob prvi novici, da Američani v »psihološki vojni« uporabljajo sredstva, ki onesposablajo vojake pri izpolnjevanju njihovih nalog. Kaže, da namerava ameriški generalni štab kar naprej uporabljati tuje ozemlje za najrazličnejše poizkuse, pri čemer naj bi borci osvobodilnega gibanja in kmečko prebivalstvo služilo za »poskusne kunce«.

S tako vojno se kajpada ne strinjajo niti ameriški zavezniki. Osvobodilno gibanje pa je odgovorilo na svojstven način. Njegove enote so v 24 urah dvakrat napadle ameriško zračno oporišče Sok Trang, 90 km jugozahodno od Sajgona. Zanimivo je tudi poročilo o ameriških letalskih izgubah nad Severnim Vietnamom v 6 mesecih, ki znašajo 346 letal.

V težko ozračje nad Dominikansko republiko je kanilo kot blagodejna rosa vest, da bodo bržkone našli kompromisno osebnost, ki naj bi postavila novo širšo dominikansko vlado. Gre za doktorja Felixa A. Goica, petdesetletnega kirurga, ki se doslej ni ukvarjal s politiko. Kandidaturo je sprejel, kot je sam izjavil, na prošnjo polkovnika Caamana, voditelja legalistov, ki so se uprli vojaški junti. Osebnost sprejema kot kandidata tudi vojaka junti zvestih čet general Imberta, ki ga je skušal poprej celo pridobiti na svojo stran.

Sicer pa so še vedno težave z generalom Imbertom, ki sodi, da predstavlja že njegova skupina začasno vlado. Sedaj je obtožil celo ZDA, češ da se »vmešavajo« v dominikanske notranje zadeve, ker podpirajo zamisel o širši vladni koaliciji brez neposrednih predstavnikov sedaj borečih se strank. Govoreče, da general Imbert grdo ravna z ujetimi nasprotniki, so vse glasnejše. Njegovi ljudje ne dovoljujejo posebnih medameriški komisiji organizacije ameriških držav, da bi obiskala nekatere ječe in raziskala obtožbe, ki jih je vedno več.

MIR V ALŽIRIJI

Kaže, da skuša revolucioarni svet, ki je strmoglavil predsednika Ben Bala, najti ustrezno novo obliko za upravljanje dežele in organe, ki naj prevzamejo državne in politične funkcije. Tu mislimo predvsem na nekakšno porazdelitev pristojnosti na skupščino, vlado in posebno najvišje državno telo, ki bo zamenjalo dosedanje obliko predsedništva. Kot je znano, je svet očital Ben Beli »samovoljno in željo po diktaturi«. Oblast enega samega moža« skušajo sedaj rešiti z dosledno delitvijo oblasti.

Značilno je, da je alžirski revolucionarni svet v ponedeljek imenoval Bumediya, voditelja prevrata, dosedanjega obrambnega ministra in prvega podpredsednika vlade, za osebo, ki naj sestavi novo vlado. Obenem je sporočil, da bodo imenovali imena članov sveta takoj potem, ko bodo objavili poseben proglas ljudstvu. V času, ko to poročamo, vsebine deklaracije še niso objavili, zato se bomo nanjo povrnili prihodnjik.

Na četrtkovni tiskovni konferenci sta govorila vodja revolucionarnega sveta Bumediya in zunanji minister v Ben Belovi vladi Buteflika. Iz njunih izjav izhaja, da Alžirija ne namerava spremeniti dosedanje zunanje politike. Svet tudi ne namerava odgovarjati na nekatere napade oziroma sovražna dejanja od zunaj. Pred-

sednik sveta Bumediya, ki je tokrat prvič delj časa govoril pred časnikarji, je dejal, da Alžirija ne »potrebuje tujih svetovalcev, ki bi delili lekcije, kako je treba izgrajevati deželo in socializem«. V Alžirijo je po njegovi izjavi prišlo zadnja leta preveč svetovalcev, ki so hoteli iz dežele narediti svoje poskusno območje.

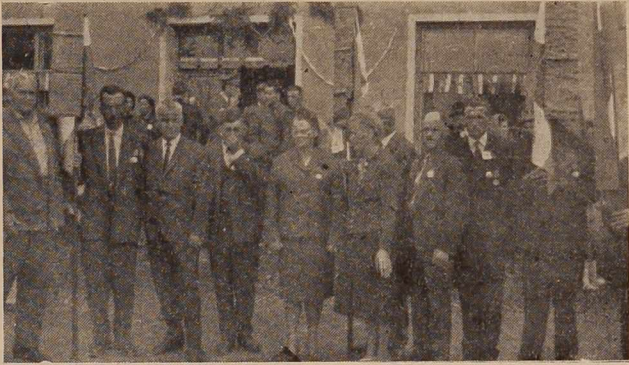
Zanimiva je izjava Bufeflike o »uspešnem sodelovanju s Kitajsko, Jugoslavijo, Indonezijo in Francijo«, kar naj bi pričalo o tem, da želi nova oblast sodelovati z vsemi deželami v obojestransko korist.

Seveda s temi izjavami še ni odstranjeno z dnevnega reda vprašanje, kaj bodo storili z Ben Belo, ki ga je ljudstvo na referendumu izvolilo za predsednika. Ugled tega borca, državnika in politika je namreč tesno povezan z vsemi svetovnimi mirovnimi akcijami in zborovanji, z bojem proti vsem oblikam kolonializma in s prizadevanji za boljše alžirsko prihodnost.

PET LET KONGOVSKE NEODVISNOSTI

Te dni mineva pet let od dne, ko je Kongo postal neodvisna republika. Tega datuma se spominjamo predvsem za to, ker se je dežela po številnih spletkah, ki so jo zajele takoj prve dni neodvisnosti, po zaslugi belgijskih, britanskih in ameriških krogov znašla sedaj v položaju, ki je precej podoben nekdanji kolonialni časom. S Čombejevimi režimom, ki se je s pomočjo zahodnih sil utrdil na krmilu, so se vrnili v glavno mesto Leopoldville tudi beli »svetovalci« v istem številu kot poprej. Najemniška vojska predstavlja še naprej udarno silo prozahodnjaškega režima. Prizadevanja prvega predsednika neodvisne kongovske vlade Lumumbe, da bi dežela postala zares neodvisna in da bi se vključila v krog nevezanih, socialistično družbo gradečih dežel, so uničile tiste sile, ki jih podpira zahodna reakcija. Prav te dni so objavili dokumente, ki govorijo o tem, da je dal Lumumbo ubiti Čombe, ki tokrat objavljenih dokumentov ni niti zanimal.

Vendar Kongo ne miruje. Osvobodilne enote imajo lep del dežele v svojih rokah. Boj za resnično neodvisnostni Kongo se nadaljuje. Zgodovina dokazuje, da so osvobodilna gibanja slednjič tudi uspešna, če tudi s težkimi žrtvami.

Tudi v Žepovcih je bila letošnja osrednja proslava 4. julija za celotno radgonsko občino. V Zadržnem domu v Žepovcih se je zbralo večje število borcev in ostalih. Republiški poslanec Rudi Jaušovec je govoril o prazniku in pri tem poudaril, da 4. julij ni praznik samo borcev temveč je to vseljudski praznik, kot je bila vseljudska tudi revolucija. Žepovčani so pripravili za proslavo tudi pester kulturni program. Na sliki: od vseh strani so prihajali v Žepovce stari borci.

VSE VEČJI PREPAD MED BOGATIMI IN SIROMAŠNIMI DEŽELAMI

Trije zgovorni dokumenti

Združeni narodi so meseca junija izdali več zanimivih publikacij, med drugim statistični zbornik o gibanju svetovne trgovine, poročilo o dekadni razvoju Združenih narodov in poročilo mednarodnega valutnega sklada. Omenje tri dela so še posebej pomembna zaradi tega, ker opozarjajo na skupne, vse večje probleme nerazvitega sveta.

Gospodarski in socialni svet organizacije Združenih narodov je pričel 30. junija obravnavati dekadni razvoj, ki ga je pripravilo 13 agencij te organizacije. Poglavitna ugotovitev 266 strani obsegaajočega poročila je, da v preteklih petih letih niso dosegli večjega uspeha pri pospeševanju razvoja nerazvitih. Številne predloge glavnega tajnika U Tanta, ki jih je osebno postavil leta 1963, so komajda pričeli uresničevati. To velja posebej za večja finančna sredstva za razvoj. Generalna skupščina OZN je leta 1961 določila, naj znaša letni delež programa za tehnično pomoč 150 milijonov dolarjev, do leta

Za Dan borca v Beltincih

Tudi na beltinskem področju so nadvse svečano proslavili 4. julij — Dan borca. Krajevna organizacija Zveze borcev v Beltincih je organizirala partizansko patrolo, ki je v soboto obiskala vasi Lipa, Gančani, Lipovci, Bratonci in Beltinci, položila vence na grobove padlih partizanov ter obiskala nekatere partizanske družine. Patrola se je najprej ustavila v Lipi in počastila spomin Matije Matjašeca in Stefana Bojneca, ki sta končala svoje življenje v Dachau. Nato se je partizanska patrola zaustavila v Gančanih pred spomenikom narodnega heroja Stefana Kovača-Marka, kjer je bila tudi največja svečanost. Po svečanosti je krajevna skupnost v Gančanih pripravila tudi na čast partizanski patroli majhno zakusko.

STRELA ZANETILA POŽAR

V petek ob 20.30 uri je strela zanetila požar na gospodarskem in stanovanjskem poslopju v Vratjem vrhu 12 last Kmetijske zadruge Zgornja Sčavnica, v katerem je stanoval Franc Zupan. Materialna škoda znaša okrog 800 tisoč dinarjev. t. c.

Smotrnejša skrb za invalide

Da bi bolj smotrno proučevali problematiko invalidov in njih zaposlovanje je bila pred dnevi ustanovljena v M. Soboti medobčinska konferenca za rehabilitacijo in zaposlovanje invalidov.

Na prvem delovnem sestanku konference so sodelovali poleg ostalih tudi predstavniki nekaterih delovnih organizacij iz Pomurja, ki so v krajših obrisih orisali položaj in skrb svojih delovnih organizacij glede zaposlovanja invalidov. Tako je predstavnik ljutomerskega Tehnostroja omenil, da zaposluje to podjetje 40 invalidov, da so v podjetju naredili tehnično oceno delovnih mest ter si tako ustvarili pregled nad možnostmi za zaposlovanje invalidov. Na posvetovanju je bilo prav posebej poudarjeno, da bi morali narediti podobne analize v vseh delovnih organizacijah. Zaposlovanje invalidnih oseb bi bilo manj pereče, če bi imele dovolj razumevanja za invalide vse delovne organizacije. Tudi soboška Mura je dosegla v pogledu zaposlovanja invalidnih oseb nekatere ugodne rezultate.

V Lipovcih je partizanska patrola obiskala družini Forjan, ki sta sodelovali v NOB, potem pa nadaljevala pot v Bratonce in Beltince, kjer je prav tako položila vence na spominske plošče. Na sam predvečer Dneva borca je bila v Beltincih proslava s krajšim kulturnim programom, na kateri je govoril predsednik občinske skupščine Lendava Jože Kolarič. Drugi dan je partizanska patrola krenila v Moščance, kjer se je priključila ostalim patrolam, ki so sodelovale pri odkritju spominskih plošč v Moščancih in Pečarovcih.

OBČINSKA SKUPŠČINA V MURSKI SOBOTI JE RAZPRAVLJALA

Že drugič o telesni vzgoji

Odborniki obeh zborov občinske skupščine Murska Sobota so v petek razpravljali o telesni vzgoji in športni dejavnosti v občini, sprejeli so poročilo Zavarovalnice Murska Sobota, sklepali pa so o odloku o zunanjem videzu in komunalni ureditvi mesta Murska Sobota, o razmejitvi samoupravnih pravic v organih uprave občine M. Sobota, o odloku ter izdatkih za potne in druge stroške upravnih organov skupščine občine ter o upravnih zadevah.

Seji občinske skupščine so tokrat zaradi problematike, ki je bila obravnavana, prisostvovali tudi telesnovzgojni delavci območja občine.

Predstavniki športnih organizacij in odborniki skupščine so sprejeli poročilo o telesni kulturi v občini, v živahni razpravi pa so opozorili predvsem na vprašanja in probleme, katerih rešitev je nujna za še hitrejši razvoj telesne kulture. To so predvsem vprašanja glede pomanjkanja strokovnih kadrov v športnih in telesnovzgojnih organizacijah, kakor tudi za pouk telesne vzgoje na šolah, vzdrževanje in urejanje obstoječih in gradnja novih športnih objektov ter širjenje telesnovzgojne dejavnosti v občini. Ugotovili so, da je nujno potrebna večja skrb za zdravje in zdrav razvoj vseh, ki se vključujejo v telesnovzgojno dejavnost, zato bi naj v Murski Soboti ustanovili športno ambulanto. Na osnovi razprave in sprejetih priporočil bodo o problematiki podrobneje razpravljali odgovorni sveti pri občinski skupščini, občinska zveza za

telesno kulturo, vodstva šol, krajevna skupnost in drugi.

Potem ko so se seznanili z delom Zavarovalnice Murska Sobota, njenih samoupravnih organov in s problematiko, ki jo ta zavod rešuje, so odborniki sprejeli odlok o zunanjem videzu in komunalni ureditvi mesta. Odlok vsebuje predvsem ukrepe za urejanje in vzdrževanje ulic, trgov, cest, prehodov, pločnikov, javnih napisov, prometnih znakov, razglasnih desk, zgradb, ograj, dvorišč, vrtov, parkov in nasadov, zelenic, javne razsvetljave, o električnih in telekomunikacijskih napravah. Odlok vsebuje tudi ukrepe za primerno oblikovanje reklamnih pomagal, ukrepe za vzdrževanje čistoče v mestu in za preprečevanje škode, ki bi vplivala na estetsko podobo mesta.

Odborniki so sprejeli še odlok o razmejitvi samoupravnih pravic v organih uprave občine Murska Sobota, ki velja tudi za občinsko sodišče v Murski Soboti, ter v vseh tistih organizacijah, kjer se uporablja splošni zakon o samoupravljanju delovnih ljudi v upravnih organih. Po obravnavi nekaterih upravnih zadev in sprejetju poroštenih izjav je skupščina sprejela predloge in sklepe ter končala z delom.

K. Sukič

Strela ubila 16-letno dekle

V nedeljo je ob 14.15 uri, ko je divjalo nad Pomurjem hudo neurje, strela ubila med vasi Lipovci in Rakičanom na cesti II. reda 16-letno Ro-

PREVRNIL SE JE V JARKU

V nedeljo ob pol deveti uri zvečer je prišlo do hude prometne nesreče na cesti II. reda na Panonski ulici v M. Soboti, kjer se je prevrnil na streho v obcestnem jarku osebni avtomobil MS 20-18, ki ga je vozil Franc Žuman iz Slatine Radenec. Vozil je iz Murske Sobote pravilno po desni strani cestišča proti Rakičanu, kjer ga je nenadoma zaneslo na levo v 2 metra globok jarek in se je prevrnil. Pri nesreči Žuman ni bil telesno poškodovan, medtem ko materialna škoda znaša okrog 200.000 dinarjev. t. c.

zino Kozmicov, ki se je vračala proti domu iz soboške bolnišnice, kjer je obiskala očeta, ki ga je pred tremi dnevi zadela kap. Rozino Kozmicov so našli na cesti mrtvo in še le zdravnik je ugotovil, da je dekle ubila strela. t. c.

Z obiska pri naših sezoncih v Avstriji. V prihodnji številki bo naš novinar Juš Makovec, ki se je več dni mudil v Avstriji, poročal o obisku pri Gradiščanskih Hrvatih.

so jih dežele v razvoju navedle pred letom dni v Ženevi na prvi svetovni gospodarski konferenci. Seveda namen konference OZN ni bil ugotavljanje dejstva, temveč najti metode, da bi zaustavili zaskrbljujoče premike v svetovni trgovini in gospodarstvu, premike, ki utegnejo imeti dalejšee posledice tako na gospodarskem kakor tudi na političnem področju.

Lendavski občani in obveščanje

Kako informirati občane, je danes ena izmed zelo pogostih tem razprav na različnih sestankih. Javno mnenje, predvsem pa pravočasna seznanjenost ljudi z vsemi dogodki družbenega življenja, postaja čedalje bolj važen faktor v našem vsakdanjem življenju. Ob dobri informiranosti, ta seveda mora biti organizirana na sodobnih osnovah in s sodobnimi sredstvi, je mogoče množično sodelovanje delovnih ljudi v upravljanju in odločanju. Analiza, ki je bila pred nedavnim napravljena pri občinski skupščini, zajema samo tisk, radio in televizijo, pa kot taka lahko služi kot osnova, na kateri se lahko gradi močan sistem obveščanja občanov. Danes je že popolnoma jasno, kakšen pomen imajo ta sredstva čeprav se tu in tam prihaja do nerazumevanja. Kakšno je torej stanje v lendavski občini?

Na področju občine prihaja dnevno 454 izvodov dnevnih časopisov, po strukturi največ Dela 264, Magyar szo 79

itd. Navedeni podatki kažejo, da na 60 prebivalcev pride en izvod, kar je izredno malo. Ta povpreček se seveda po področjih spreminja: v Lendavi na 40 prebivalcev, najslabše pa na turniškem področju, kjer pride en izvod na 148 prebivalcev. V nekaj vaseh pa dnevnega časopisa sploh ni. Nekoliko boljše situacija je pri tednikih. Teh pride na področju občine 3263, ali na vsakih 8,4 prebivalce eden izvod. Najbolj razširjeni tednik je Pomurski vestnik 972, Nepujsag 752, sorazmerno močno pa je zastopan Nedeljski dnevnik 386. V pogledu tednikov je najboljše področje Polane, kjer pride na 6,6 prebivalcev po eden tednik. Razen dnevnih časopisov in tednikov imajo občani naročeno 1475 izvodov različnih listov in revij kot Naša žena, Upokojenec, Lovec itd. Informiranje s pisano besedo je torej ponekod izredno pomanjkljivo, pa bo zaradi tega potrebno storiti vse, da v sleherni vas pride dnevni časopis.

375 radijskih sprejemnikov v lendavski občini, ali 7,2 prebivalcev na en sprejemnik, je dokaj zadovoljivo število, ki pa se posebno po vaseh še povečuje.

V zadnjih nekaj letih so se močno razširili tudi televizijski aparati. V občini jih je danes že 488, ali v povprečju na 56,6 prebivalcev na TV sprejemnik. V samem mestu Lendava je 325 TV sprejemnikov, kar pomeni, da je to sodobno informativno sredstvo našlo pot skoraj že v vsako hišo. Televizijski sprejemniki so tudi v vseh vaseh razen M. Polani, Kamovcih, Žizkih in Brezovci.

To je le nekaj podatkov iz analize. Drugi del analize, ki proučuje načine in oblike informiranja delovnih kolektivov in občanov, je v izdelavi, gotovo pa rezultati ne bodo ugodni, saj v večini delovnih organizacij temu niso posvetili večje pozornosti.

V nedeljo so v Pečarovcih odkrili spominsko ploščo trem domaćinom. Slavnosti se je udeležilo mnogo ljudi, med njimi tudi borci NOB, ki so pripravili tudi partizansko srečanje skupaj z rezervnimi oficirji in podoficirji. Spominsko ploščo je odkrila Sida Podlessek, predsednica občinskega odbora SZDL.

Kozerija

ČE BI ADAM
IN EVA...

In ljudje so kupovali: ta preproge, oni pohištvo, hladilnike, obleke... Imate platno? Imamo... meter?... dva? Trideset!!

Petdeset kilogramov sladkorja, prosim!

Dajte mi dvajset kilogramov masti!

Pa sem povprašal onega, ki je kupil trideset metrov platna, kaj, za milo voljo, bo s tolikim blagom. Pogledal me je, rekel pa ni nič. Tristo zelenih, kupujejo drugi, zakaj ne bi še mi. Pljunil sem v roke, preštel prihranke in tisto popoldne je vsa družina nakupovala. Ko smo zvečer naredili bilanco, smo ugotovili, da smo privlekli domov tri predpražnike, dva sokovnika, petnajst metrov za predpraznike (to bodo sorodniki veselili!), štiri kavne mlinčke, dvakrat po štiri metre tekačev, deca, ki so skrivaj dvignili v banki svoje prihranke, pa so privrskali domov kar z novim otroškim vozičkom.

Tako imamo sedaj doma pravo konsignacijsko skladišče, medtem ko sem slišal sosedo tožiti, da ni mogel dobiti po tistem potrošniškem razburjenju niti navednega gumba in, siromak, že tri dni nosi zato hlače v rokah.

Ja, če bi sedaj v ta naš civilizirani svet prišla spet Adam in Eva, kar naprej bi morala obdržati lovorjev ali kakšen si bodi že list, da bi skri-la svojo sramežljivo goloto, v trgovini jima ne bi mogli postreči niti s tolikšnim kosom blaga, bi si Eva sešila vsaj skromen toples.

Pa recite, če je to ne vem kako pretiravanje!

ga-ga

K. Sukič

Nakupovalna mrzlica je minila

V trgovinah je spet kot je bilo v mesecu maju in še prej. Junij je minil in trgovci so si končno lahko »oddahnil«. Pa tudi tisti potrošniki, katere so vesti o novem gospodarskem sistemu vznemirile in jim »prinesle« toliko »negotovosti«.

Občani — potrošniki so z novim gospodarskim sistemom in s prvimi ukrepi pričakovali razvrednotenje dinarja, zamenjavo denarja, nesluteno zvišanje cen in še marsikaj drugega. In v tej negotovosti so mnogi vzeli svoje prihranke in se napotili v trgovine. Te so bile polne kupcev in prodajalci so komaj ustregli vsem. Sedaj je vse mimo in v prodajalnah ni več potrebno čakati na vrsto. Negotovost se je umaknila čedalje jasnejšim obrisom novega gospodarskega sistema, ki ga začnemo uveljavljati.

Prodajalci v soboških trgovinah pravijo, da že dolgo niso prodali toliko kot v zadnjih dneh junija. Ljudje so najbolj kupovali sladkor in moko, pohištvo, stanovanjsko opremo, televizorje, hladilnike, električne štedilnike, tekstilno blago. V prodajalnah manufakture so prodali velike količine metrskega blaga za

obleke, posteljnino, odeje in marsikdo je kupil tokrat blago za dve in več oblek. Manufakturne prodajalne so v juniju zabeležile za 50 do 80 odstotkov večji promet kot v istem obdobju lani. Prodajalci pravijo, da so bile trgovine dobro založene z blagom, le kamarnov je primanjlovalo.

Najbolj uspešni tržni dnevi pa so bili v prodajalnah špecerijskega blaga. Moke in sladkorja so prodali mnogo. Potrošniki, ne vsi, pa mnogi, so kupovali sladkor in moko kar v vrečah. Zaloge so bile polne in vsak je lahko dobil kolikor je hotel. Pa še vedno lahko kupi, kdor hoče,

v skladiščih še blaga ni zmanjkalo.

Največji porast prodaje pa so verjetno imeli v prodajalnih »Tehnopromet«. Lanskoletno realizacijo v juniju so letos presegle kar za 100 odstotkov. V posameznih dnevih ob koncu letošnjega junija so prodali tudi za pet in več milijonov dinarjev blaga.

»Nakupovalna mrzlica« v teh dneh že ponehuje. Zaloge v trgovinah so manjše, pa ne samo zaradi velike realizacije v juniju, pač pa tudi zaradi restrikcije kreditov za obratna sredstva. Če bodo zaloga blaga v prihodnje manjše, bodo morali prodajalci pač pri nakupovanju blaga bolj misliti na potrošnika, njegove potrebe, okus in želje.

K. Sukič

POPRAVEK

CZP „Pomurski tisk“: štipendije

V razpisu, objavljenem pod tem naslovom v prejšnji številki Pomurskega vestnika, se je vrnila neljuba tiskovna pomota. Za REDEN STUDIJ ni razpisana 1 štipendija na Višji pravni šoli v Ljubljani, marveč »1 ŠTIPENDIJA NA VISOKI POLITIČNI ŠOLI V LJUBLJANI«

„Pomurski tisk“: štipendisti industrijske grafične šole

Tako se pravilno glasi naslov nad razpisom, objavljenim v prejšnji številki Pomurskega vestnika, ne pa: »Pomurski tisk«: vajenci.

V predzadnjem odstavku tega razpisa... »vabimo, da se zglasite v kadrovsko-socialnem sektorju podjetja CZP Pomurski tisk... se pravilno glasi: »...vabimo, da se zglasijo v kadrovsko-socialni službi CZP »Pomurski tisk.«

ČZP »POMURSKI TISK« M. SOBOTA

V soboških šolah 300 novih dijakov

Ko letos pregledujemo podatke, koliko otrok bo lahko nadaljevalo šolanje na soboških srednjih šolah in koliko bo sprejetih v uk pri gospodarskih organizacijah, smo lahko zaskrbljeni, ker ti pokazatelji ne kažejo kdove kakšne razveseljive slike.

Samo v soboški občini je letos končalo osmi razred 832 otrok. Nekateri so se prijavili na srednje šole v Soboti, drugi pa so vložili prošnje za sprejem v uk. Teh prijav na srednjih šolah je bilo skupno 459, a sprejetih je bilo le 301. Resda je še ostalo na kmetijski šoli v Rakičanu in pedagoški gimnaziji v Soboti prostih 20 mest, katere bo možno še napolniti. Samo pri vpisu na srednje šole je ostalo ob strani okrog 150 otrok, kateri so želeli nadaljevati šolanje, vendar jim to ne bo omogočeno.

Na gimnaziji v Soboti so prejeli 146 prijav, a so od teh sprejeli le 100 dijakov. Za vpis na ekonomsko šolo so bile želje skorajda podvojene od realnih možnosti, saj se je prijavilo 133 kandidatov, od

katerih so jih sprejeli le 80. Tudi za šolanje na šoli za zdravstvene delavce ni bilo nič manjše zanimanje. Prijavilo se je 120 otrok, a sprejetih je bilo 66. Razpis Srednje kmetijske šole v Rakičanu vsebuje 70 prostih mest. Po sedanjih podatkih ugotavljajo, da se je prijavilo le 60 kandidatov, od katerih so jih sprejeli 55.

Po podatkih, ki jih je zbral Zavod za zaposlovanje v Soboti, bi letos želelo v uk 450 otrok. Po analizi v mesecu marcu je lahko sklepali, da bi gospodarske organizacije sprejele 182 vajencev. Zadnji podatki pa so to številko zredruirali na 57 prostih delovnih mest. To pomeni, da 400 otrok, ki so izrazili željo, da se okvalificirajo, letos nima te možnosti.

Sporočilo uredništva

Zaradi remonta strojev v tiskarni in praznika v ponedeljek je današnja številka Pomurskega vestnika izšla z enodnevno zamudo. Prosimo bralce, da to zamudo, iz upravičenih razlogov, oprostijo.

UREDNIŠTVO

Ali so samo priporočila dovolj

Vest, da je občinska skupščina v Murski Soboti že drugič v krajšem obdobju razpravljala o telesni kulturi v občini, je vsekakor razveseljiva. Razveseljiva posebno za vse tiste, ki kakorkoli aktivno sodelujejo na področju telesnokulturne dejavnosti, razveseljiva pa tudi zaradi tega, ker kaže da problemi na področju telesne vzgoje niso prepuščeni le ožjemu krogu športnih in telesno-vzgojnih delavcev, ampak se za njih zanima tudi najvišji samoupravni organ in preko njega torej vsi občani.

Poročilo, ki je bilo podano v razpravo odbornikom občinske skupščine na zadnji seji, ugotavlja, da doseženi uspehi v preteklem obdobju niso majhni, vendar pa še srečujejo vsi, ki se s telesno kulturo ukvarjajo, številne težave, ki jih sami ne bodo mogli rešiti. Na seji so ponovno poudarili pomen telesne kulture za zdravo rast mladega rodu ter vpliv telesne vzgoje na delovno in obrambno sposobnost občanov itd.

Se vedno imamo v občini na 21 osnovnih šolah le 4 strokovne predavatelje za telesno vzgojo. Čeprav pričakujemo v jeseni sedem novih moči, absolventov v SSTV v Murski Soboti, ostane še vedno deset osnovnih šol brez potrebne kadra. Zaradi pomanjkanja

kadrov bomo tudi v prihodnje pričra krčenju pouka telesne vzgoje v urnikih, pomanjkanje telovadnic pa bo telesno vzgojo »potisnilo« le v čas, ki je primeren za telovadbo na prostem. Na srednjih šolah je kadra skoraj dovolj, pa tudi telovadnice na videz zadoščajo. Pa samo na videz, ker so ves čas tako naprpane, da so vodstva šol našla edini izhod v skrčenju pouka telovadbe na eno, oziroma dve uri tedensko.

Z ustanovitvijo šolskih športnih društev je nastala nova vrzel pri vodstvenem in strokovnem kadru. Ta kader se je sedaj preusmeril v športna društva na šolah, v amaterskih društvih in organizacijah pa ga je čedalje manj. Skrb za kadre je torej osnovni problem in pogoj za nadaljnji razvoj telesno-vzgojne dejavnosti. Da bomo v tem uspeli, bo nedvomno potrebno spremeniti dosedanje vrednotenje dela športnih delavcev, ki smo ga mnogokrat smatrali za manj vrednega od tistega na drugih področjih družbene dejavnosti.

Športni objekti in njihovo vzdrževanje je druga boleča točka telesno-vzgojne dejavnosti. Ne samo, da teh objektov nimamo dovolj, tudi obstoječe ne moremo zaradi pomanjkanja denarnih sredstev v redu urejevati in vzdrževati. Večji

del sredstev, ki jih športne organizacije dobivajo, gre za funkcionalne izdatke, za vzdrževanje objektov ostane bolj malo, ponekod pa tudi nič. Ne mislimo očitno, da družba v zadnjem času ni dajala dovolj sredstev, posebno ne, ker poznamo možnosti, le opozoriti hočemo, da bo v prihodnje finansiranje za vzdrževanje objektov moralo biti bolj stalno in organizirano tako, da se že skromna sredstva ne bodo še bolj drobila. Pričakovati pa je, da bo tudi sredstev za vzdrževanje in urejanje športnih objektov čedalje več.

Vredno je omeniti misel nekoga odbornika, ki je na zadnji seji občinske skupščine dejal, da je tudi telesna vzgoja vsebovana v učnem načrtu naših šol in bo torej potrebno prenehati z dosedanjim prakso gradnje novih šol brez telovadnic, saj tudi te spadajo med učne prostore.

Telesnovzgojni delavci in tudi odborniki občinske skupščine so menili, da je dosedanja sistem finansiranja športne dejavnosti potrebno urediti tako, da bo športnim društvom in telesnovzgojnim organizacijam mogoče svojo dejavnost načrtovati za daljše obdobje. To bo uspelo le takrat, če bomo potrebe in sredstva za telesnovzgojno dejavnost načrtovali za dve ali več let vnaprej. Teh načrtovanj torej

ne bi spremenili ob vsakem času in kjer koli.

V občini Murska Soba ta je vključenih v telesnovzgojne organizacije in telesna društva okrog pet tisoč predvsem mladih občanov. V občini pa tudi nimamo športne ambulante, ki bi skrbela za zdrav duhovni in telesni razvoj športnikov. Ta ugotovitev je verjetno dovolj, da lahko postavimo zahtevo za čimhitrejšo ustanovitev športne ambulante v okviru ene izmed zdravstvenih ustanov, ki so v Murski Soboti.

Z vsemi temi ugotovitvami so se strinjali tudi odborniki občinske skupščine na zadnji seji. Se več, o omenjenih vprašanjih so sprejeli priporočila, ki jih bodo posredovali posameznim svetom pri skupščini, kot na primer svetu za družbeni plan in finance. Ta priporočila pa bi verjetno morali poslati tudi drugim delovnim organizacijam in ustanovam v občini, ki naj ne bi o priporočilih razpravljale, pač pa tudi ukrepale. Če tega ne bomo storili, potem bodo priporočila občinske skupščine ostala le priporočila, telesnovzgojne organizacije in športna društva ter vsi, ki v njih delajo, pa bodo lahko ponovno ugotavljali, da sami vsega ne zmorejo, niti niso dolžni storiti vsega le oni.

BELEŽKA

Revizija socialnih podpor

Zaradi minimalnih proračunskih sredstev, namenjenih za splošne socialne podpore, je svet za socialno varstvo Skupščine občine Gornja Radgona skupaj s sveti krajevnih skupnosti in njihovimi komisijami za socialno zdravstvena vprašanja izvedel revizijo socialnih podpor.

Proračun predvideva za letošnje leto 10.749.000 din za socialne podpore. Zaradi tako nizke postavke proračunskih sredstev komisija za reševanje socialnih podpor mnogim tudi utemeljenim ne more ugoditi zaradi pomanjkanja materialnih sredstev.

Redne socialne podpore prejema 190 socialno ogroženih ljudi, od teh je 11 takih, ki prejema pomoč le v zimskem času. Višina socialnih podpor se giblje od 1.000 do 9.500 din. Enkratne denarne pomoči, katerih je bilo lansko leto dodeljenih 70 osebam, se giblje od 2.000 do 16.000 din. Za splošne socialne podpore je bilo v lanskem letu potrošenih 9.367.000 din proračunskih sredstev.

Od skupnega števila socialnih podpirancev je 145 oseb socialno zavarovanih. Mesečni prispevek za socialno zavarovanje znaša v letošnjem letu 4.000 din na osebo, lansko leto pa je znašal le 2.500 din. Vsi ostali podpiranci so kmečko zavarovani. Komisija za reševanje socialnih podpor za sedla enkrat mesečno, vsakokrat obravnava od 20—30 pršenj.

Število prošenj vedno bolj narašča, to pa zaradi tega, ker so bivši viničarji vedno manj za delo sposobni, pravic do pokojnine pa nimajo, ker po osvoboditvi niso bili nikjer v rednem delovnem razmerju in zato pač iščejo rešitve v socialnih podporah, ki pa so mnogokrat res minimalne.

Osebni avto „Zastava 1100“

v prav dobrem stanju prodamo najboljšemu ponudniku.

Prednost pri nakupu ima družbeni sektor. Interesenti si lahko ogledajo avto med uradnimi urami do 17. julija 1965.

SLUŽBA DRUŽBENEGA KNJIGOVODSTVA — M. SOBOTA

Vprašanja brez odgovorov?

V ponedeljek popoldne je bil v Murski Soboti sestanek občinskega komiteja ZMS. Na dnevnem redu tega sestanka je bila predvidena tudi razprava o novih gospodarskih ukrepih, vendar je odpadla, ker ni bilo nikogar od »starejših«, ki bi mladim o tej pomembni problematiki lahko kaj več povedal.

Mladi člani občinskega vodstva ZMS, so v ponedeljek v razgovoru na sestanku ponovno opozorili na problem vključevanja mladine v uk in v nadaljnje šolanje na šolah druge stopnje. Možnosti za vpis v šole druge stopnje so omejene (pomanjkanje prostorov, itd.) zato k temu ni bilo slišati pripomb. Živahnost pa je bila razprava o vključevanju mladine v uk. O tem smo sicer v našem listu že precej pisali, pa vendar ne bo odveč dodati še tega, kar so povedali mladinke in mladinci.

Cepirav le v grobem pozna-jo nove gospodarske ukrepe in nove predpise o vajencih, mladi postavljajo vprašanje ali so povečani dohodki vajencev in novi gospodarski sistem res dovolj tehten vzrok da precejšnjemu številu deklet in fantov, ki so končali osnovno šolo, onemogočeno nadaljnje izobraževanje? Ali omenjeni razlogi lahko »odtehtajo« pravico mladega človeka, da se nadalje šola in izobražuje? Ali so dovolj samo odgovori, da so za takšno stanje »krivi« novi gospo-

darski ukrepi in povečane nagrade vajencev? Morda ta dva momenta le ne dajeta dokončni odgovor na zastavljeno vprašanje? Mladi namreč menijo, in tako tudi vsi ostali, da bodo novi gospodarski ukrepi v prihodnosti še pospešili razvoj našega gospodarstva in mu dali še trdnjše temelje. In takšno gospodarstvo bo nedvomno rabilo tudi kvalificirane strokovne delavce, ki pa bi svoje strokovno izobraževanje pač morali začeti kot učenci v gospodarstvu.

Vedno slišimo, kako potrebni so našemu gospodarstvu (torej gospodarskim organizacijam) kvalificirani kadri, da je kvalifikacijski sestav v nekaterih delovnih organizacijah slab itd. Zakaj potem kar naenkrat odklanjamo sprejem vajencev z izgovorom na povečane nagrade in nove gospodarske ukrepe, ne poizkusimo pa v novih razmerah — za nekatere delovne organizacije so te razmere res manj ugodne — najti možnosti in stvari zadovoljivo rešiti. Končno je le družba odgovorna in dolžna, da mladi

ne bodo pohajkovali po cestah in zahajali na stránpota. Občinski komite je potem, ko je zaključil razgovor o opisanih vprašanjih, razrešil nekatere člane komiteja in izvolil nove. Na plenumu je bil dolžnosti predsednika komiteja razrešen Geza Bačič, za novega predsednika pa je bil izvoljen dosedanjí sekretar Aleksander Krpič. Za novega sekretarja ObK ZMS je bil izvoljen Jože Šabjan.

K. Sukič

V nedeljo so v Moščancih na osnovni šoli odkrili spominsko ploščo Žarku Klanjsku, ki je bil v tem kraju organizator OF. Zaradi dejavnosti so ga odpeljali v koncentracijsko taborišče, kjer je umrl. Na sliki desno: s slovesnosti ob odkritju plošče.

RAZŠIRJENI PLENUM ZMS LENDAVA

Kaj dela mladina v prostem času

Minuli teden je mladina na razširjenem plenumu razpravljala o delu društev in specializiranih organizacij, o delu mladine v prostem času in o vzrokih vključevanja mladine v društva in organizacije. Plenumu so razen mladincev prisostvovali še predstavniki društev in specializiranih organizacij.

Plodna analiza, ki jo je pripravil občinski komite mladine, je pokazala, kakšno je stanje na tem področju, ni pa nakazala izhoda iz nastale situacije. Ugotovitev, da je vključevanje mladine v organizacije in društva vedno manj odvisno od kampanjske akcije in čedalje bolj od prilagoditve potrebam časa, je povsem točna, vendar pa je samo ena stran problema, ki ne daje možnosti, da bi se problem v celoti rešil.

Taborniška organizacija sicer vključuje mladino, boljšo, kot pa tisto med 18. in 25. letom. Plenum je ugotovil, da v dejavnosti šolske mladine ni takih problemov, ker je ta mladina vključena v številne sekcije in šolska športna društva. Mladi se ne vključujejo v društva, ki se bavijo s tehnično vzgojo. K temu je gotovo pripomogla slaba tehnična opremljenost društev in pomanjkanje prostorov. Ob tem seveda ne gre krivda samo na društva, ker ta čestokrat nimajo sredstev niti za funkcionalne izdatke, kaj šele za opremo.

Kulturno zabavno življenje se pravzaprav deli na dva dela. Prvi del sestavljajo mladinski plesi, ki čestokrat s kulturo nimajo ničesar skupnega in drugi del, ki naj bi se odvijal v okviru društev, dramskih ali drugih. Amaterska društva, v katerih deluje tudi mladina, nimajo sredstev v izobilju pa zaradi tega ne morejo vključiti večje števila mladine. V kolikor bi sredstva tudi bila, se mladi neradi vključujejo v ta društva iz enostavnega razloga, ker jim oblika dela ne odgovarja, kogar pa taka dejavnost veseli, se vključijo.

Obisk kulturnih in športnih skupin iz Madžarske

V teh dneh bo v Lendavi in Radencih gostovala folklorna skupina iz Lovaszija, prvič po vojni pa bo v Lendavski občini gostovalo tudi nogometno moštvo MEDOSZ iz Kaposvara, ki se bo pomerilo z domačim moštvom. V soboto prispejo v Lendavo še kegljači iz Lovaszija, ki se bodo pomerili s kegljači Nafte v dveh srečanjih. Te dni se prav tako pripravljajo odhod nekaj kulturnih delavcev iz občin Lendava in Murska Sobota, ki bodo na povabilo sindikata Zalske županije 14 dni sodelovali na seminarju v Zalaegerszegu, kjer se bodo seznanili z delom na različnih področjih kulturne dejavnosti (režija, klubi, folklor, pevski zbori itd.). Take in podobne izmenjave so vsekakor koristne v nadaljnjem delu, posebno pa za ustvarjanje še tesnejših odnosov s sosedi.

Vučja Gomila

Gasilci Prostovoljna gasilskega društva Vučja gomila so proslavili 40-letnico obstoja. V ta namen so priredili proslavo s pestrim kulturnim programom. Zvrstili so se govori, deklamacije in pevske točke pionirjev in mladincev. Kronika gasilskega društva pravi, da društvo ni moglo držati križem rok, kajti v vasi je bilo v času obstoja društva blizu dve sto požarov. Gasilci so pomagali pri gašenju požarov tudi v okoliških vaseh, za kar so bili večkrat odlikovani.

Društvo se ponša s lepim gasilskim domom, zgrajenim po vojni, električno sireno in motorno brizgalno.

Ob koncu proslave so zaslužni člani dobili priznanja. Med njimi sta tudi tovariša Cigut Viljem in Bedek Franc, ki sta člana že od ustanovitve društva.

S. C.

Krajevni odbor Združenja borcev v Radomerju je skupaj z občinskimi združenjem organiziral letošnjo osrednjo proslavo Dneva borca v ljutomerski občini. Svečani seji so prisostvovali številni borci in aktivisti ter ostali občani. Zbranim sta govorila Ivan Nemec-Vojko in Rado Pušenjak. Delegacije borcev so položile vence ob spominskih ploščah v Radomerju in v Illovcih.

Večjo skrb preventivi

Na letnem občnem zboru gasilske zveze občine Murska Sobota, ki je bil minuli torek v prostorih hotela Zvezda, so številni delegati ugodno ocenili delo gasilcev v minulemu letu, ko je materialna škoda znašala na pogorelih objektih le 16 milijonov dinarjev, kar je skoraj za polovico manj, kot v letu 1963. Gasilci so prišli do spoznanja, da je njihovo delo najbolj učinkovito, če posvetijo večjo pozornost prav preventivi, saj je to dokazala tudi lanskoletna praksa. Gasilstvo se je v Pomurju v zadnjih letih razvijalo dokaj uspešno, saj to tudi dokazuje, da so v minulih 15 letih kupili v soboški občini kar 85 motornih brizgaln in 7 gasilskih avtomobilov, kar je v skupni vrednosti blizu pol milijarde dinarjev.

Delegati, ki so zastopali 117 gasilskih društev iz soboške občine s 3.550 člani, so se zavzeli, da bi bilo v prihodnje nujno, da bi izpopolnili ali nabavili novo opremo, saj še imajo nekatera društva v občini opremo iz prejšnjega stoletja. Vse večja aktivnost gasilcev pa iz leta v leto večja tudi ugled pomurskih gasilcev. Naj omenimo le gasilsko društvo iz Murskih Črnc, ki je na letnem občnem zboru občinske gasilske zveze prejelo spominsko plaketo Gasilske zveze Jugoslavije za požrtvovalnost in delavnost.

Ob koncu so še sklenili, da bodo v okviru praznika soboške občine odprli gasilski dom v Murski Soboti, ki ga dokončujejo. Otvoritev bo povezana z množično povorko gasilskih enot in z letošnjim praznovanjem 20-letnice osvoboditve.

t. c.

Lani smo bili na morju. letos nas mikajo gozdovi, planine in gore, kjer je mir, zrak čistejši, sončni žarki močnejši in sape bolj osvežujoče.

Narava nas je zvalila in šli bomo... Nastanili se bomo v počitniškem domu, hotelu ali planinskem postojanki, hodili na izlete in ture. Ali pa bomo danes tu, jutri tam kot pravi potepuhi, da bomo prehodili del slovenske transverzale in tako videli najlepše predele naših gor.

Prehodili! — tudi to je treba znati. Hoja po gorah je težavnejša, ker moramo premagovati višino. Čim hujša je strmina, tem več dela mora opraviti organizem in s tem moramo seveda računati. Hoja naj bo enakomerna in raje počasnejša. Če nekaj časa hitimo, potem pa počivamo in se spet zaženemo v strmino, se bomo hitreje utrudili kot pri počasni enakomerni hoji. V breg hodimo le tako

Na dopust v gore

hitro, da bomo lahko še normalno dihal skozi nos.

Hoja v gorah je pravzaprav stalen boj, v katerem skuša človek z najmanjšim naporom v najkrajšem času premeriti čim več poti. Mladina je vedno nekoliko zaletava, tudi v hribih; starejši ljudje pa začno kmalu varčevati z močmi. Če se le da, nikdar ne izčrpajo vseh moči, kajti tudi tu je treba nekaj rezerve. Izkušnje so jih izučile, da je mogoče prihraniti energijo z manjšo težo nahrbtnika, z dobro obutvijo in obleko, s pravilno prehrano, s posebnim načinom hoje, s premišljenim počivanjem itd.

Mi pa še nimamo izkušenj in ne bi jih radi predrago plačali. Zato si bomo raje pomagali z izkušnjami drugih. Pri Zavodu za napredek gospo-

dinjstva v Ljubljani, Poljanske 6 je izšla knjižica »Gremo na izlet«, pri kateri so sodelovali naši znani športni strokovnjaki. V njej bomo našli praktične napotke za vse vrste rekreacij. V poglavju »Izleti v gore« obravnava dr. Rupko Godec: priprave in opremo za izlete in dopuste v gorah, kako sledimo markirani poti, tehniko hoje, nevarnosti v gorah in planinske postojanke v Sloveniji.

Podatki o planinskih postojankah so razvrščeni v temle redu: ime postojanke; nadmorska višina; ime planinskega društva, ki oskrbuje postojanko; dostop do postojanke; izleti s postojanke s približnim časom hoje; čas oskrbovanja in še nekateri podatki.

Zelko Ergen

Podlessek Joze

Celec Karel

Trije domačini iz Pečarovec, ki so jim minulo nedeljo odkrili ploščo.

„TUTE“ o kmetijski zadrugi G. Petrovci

V ponedeljek, čeprav je bil praznik, se je kolektiv Kmetijske zadruge Gornji Petrovci sestel na skupnem sestanku z namenom, da razpravlja o gospodarjenju v novih pogojih ter o potrebi po odpustitvi nekaterih delavcev. Vabila so poslali v soboto, potem, ko je imelo okrog 30 članov kolektiva že nekaj dni v rokah odpovedi delovnega razmerja, o katerih je 29. junija sklepal upravni odbor. Delovno razmerje so, očitno zaradi nagle odločitve, odpovedali tudi nekaterim članom zadrugskega sveta. Prav zaradi tega se je stvar zaostрила in nekdo od prizadetih članov kolektiva je, kot so povedali na ponedeljkovem sestanku vodilni delavci, »odnesel tute v Mursko Soboto«. Te »tute« so bile v nedeljo objavljene v oddaji Radia Murska Sobota, kar je vodilne še posebej spravilo v slabo voljo, tako da so ostro obsodili nemolččnost nekaterih članov kolektiva. Poglejmo si torej te »tute«:

Upravni odbor je na svoji prvi seji ob koncu minulega meseca sklenil odpovedati delovno razmerje 20 delavcem gradbenega obrata, ki zaradi zmanjšanja investicij ne bi imeli dovolj dela, nekaj delavcem iz ostalih obratov in vsem traktoristom. Pri teh z utemeljitvijo:

»... da se izguba pri strojnem parku zmanjša oz. da ta delovna enota izkaže rentabilno poslovanje, je upravni odbor s svojim sklepom določil, da se izvrši reorganizacija oblike poslovanja te delovne enote.«

Upravni odbor je reorganizacijo poslovanja predvidel tako, da bi traktoristi pod posebnimi pogoji vzeli traktorje in stroje v zakup. To bi bilo morda za nekatere sprejemljivo, če upravni odbor in uprava ne bi že v osnovi naredila napake.

Omenjeni člani kolektiva so

prejeli odločbe kar iznenada, ne da bi popreje o tem razpravljali celoten kolektiv, ter ocenili dejansko stanje. Traktoriste so sklicali na skupen sestanek, vendar so pred tem vsi po vrsti dobili odločbe o odpovedi delovnega razmerja, ki poteče 15. julija. Šele pozneje so jim pojasnili, za kaj pravzaprav gre ter jim dali 6-dnevni rok za premislek. Kdor bo pristal — tako so jim povedali — lahko odločbo vrne. Zanimiv postopek, kajne?

Marsikdo se je resno zamislil nad takim samoupravljanjem in začel brskati po statutu zadruge, ki je poleg temeljnega zakona o delovnih razmerjih naveden na odločbah. Po vsej verjetnosti tudi pomotoma. Kdo bi mislil o vsem, ko pa vendar gre za čisto navadne odločbe o odpovedi delovnega razmerja.

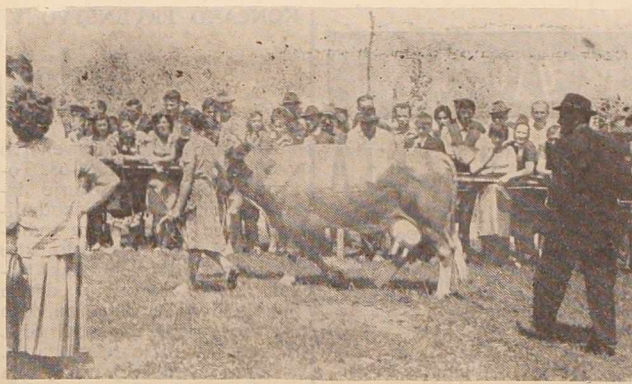
Upravni odbor je s temi ukrepi zagotovo težil k pozitivnim ciljem, vendar je pozabil, da bi o tem vprašanju vendarle moral svoje povedati tudi kolektiv. Ob tem sta še dve napaki, ki ju ni mogoče označiti drugače kot s površnostjo. Delovno razmerje je odpovedal več članom organom samoupravljanja, nekateri pa so dobili odločbo, da lahko v 15-dnevnem odpovednem roku izkoristijo svoj letni dopust. Pozabili so menda, da imajo nekateri pravico do daljšega dopusta kot je odpovedni rok. Večina traktoristov je to možnost tudi izkoristila, med tem pa je nujno delo čakalo. To možnost je izkoristil tudi v. d. vodja poslovnih enot v Križevcih, ki je po prejemu odločbe zapustil delovno mesto in začel letni dopust. Da je prišlo na tej poslovni enoti do najrazličnejših zastojev, ni treba posebej poudarjati.

To je le nekaj tistih »tute«, ki so prišle v javnost in razhudile zadrugne vrhove. In ob

tem je povsem jasno, da je bil ukrep speljan popolnoma »pravilno«. Zato so vodilni upravičeno obsodili novinarja, ki je poslušal negotovanje čisto navadnih zadrugnih delavcev. Kolektivu so avtoritativno, kot je pač pri njih na sedanjih stopnjah razvoja delavskega samoupravljanja običaj, povedali, da vesti, ki so bile objavljene po radiu, niso točne, ampak je novinar med člani kolektiva zbral čisto navadne »tute«. Sicer pa to je njegov kruh. Tako so namreč rekli.

V petrovski zadrugi zdaj delo teče naprej, odpušteni upravljalci se bodo lahko spet vrnili na delo in sploh je vse v najlepšem redu, le da so nekateri člani kolektiva spet začeli šepetati...

O. K.

Okrog 6000 ljudi na razstavi

Prejšnji teden so v Ljutomeru zaprli razstavo »Narodni heroji Prlekije«, ki jo je v okviru 20-letnice osvoboditve priredil muzej NOV. Razstavljenih je bilo okrog 300 dokumentov, ki so bili tokrat javnosti prvič na vpogled, prikazali pa so delovanje okupacijskih oblasti v zvezi z aretacijami oziroma zasledovanjem Ivana Kavčiča, Jožeta Kerenčiča in Vinka Megle. V

kolikor bi razstavo izpopolnili tudi s podobnim gradivom, ki bi prikazali narodne heroje Prekmurja, bi bila ta razstava zelo primerno ponazorila za naše šole. Razstavo v Ljutomeru, ki je bila odprta mesec dni si je ogledalo okrog 6000 ljudi. Muzej NOV v Ljutomeru pripravlja za 29. november razstavo, ki bo prikazala streljanje talcev v Prlekiji.

PROBLEMATIKA KMETIJSTVA NA ZASEDANJU OBC. SKUPŠČINE LJUTOMER:

Le še polovica prebivalstva dela v kmetijstvu

Nekmetje imajo samo za 2 odst. rodovitnih površin manj kot socialistični sektor — Cena zemlje ni zadovoljiva — Večji kompleksi so pogoj za boljše gospodarjenje družbenih gospodarstev — Novozgrajeni hlevi za prašiče niso polni.

Obširna analiza, ki so jo pripravili za nedavno zasedanje občinske skupščine v Ljutomeru obravnava nekatere zanimive primerjave in podatke. Tako je ugotovljeno, da posedujejo nekmetje v Ljutomeru občini samo za 2 odst. manj obdelovalne zemlje kot družbena posestva oziroma zadruge. Velikost teh nekmetjskih posestev je v povprečju 2,42 ha, dočim je povprečno posestvo zasebnih kmetovalcev, ki se ukvarjajo izključno s kmetijstvom 5,36 ha. Odstotek »nekmetčke« zemlje pa bi bil še veliko večji, če bi upoštevali tudi ona gospodarstva v katerih je zaposlena ali žena ali otroci. To tudi pomeni, da je iz leta v leto manj delovne sile v kmetijstvu. Pred petimi leti je delalo v kmetijstvu še vsega 68 odst. letos le 50 odst. prebivalcev občine. Delno nadomestilo za pomanjkanje delavcev predstavlja mehanizacija. Vse tri kmetijske delovne organizacije imajo na razpolago 45 traktorjev, 6 kombajnov, 8 traktorskih škroplilnic in večje število ostalih priključkov.

Ker je cena zemlje še vedno okrog 200 tisoč dinarjev, v prometu med zasebniki pa dosega tudi ceno 500 tisoč dinarjev, so družbena posestva odkupila letos le 34 hektarov

zemlje, kar je v primerjavi z letom 1963, ko je bilo odkupljenih 295 hektarov, zelo malo.

V zadnjih letih je obema zadrugama in kombinatu uspelo organizirati nekaj večjih zemljiških kompleksov: kombinat ima v Veržju 82, na Cvenu 61, v Ljutomeru 65, na Krapju 22, v Križevcih 10, na Grlavi 45, v Lukavcih 30, na Moti 8, v Pristavi 26 in v Stročju vasi 30 hektarov zemlje. KZ Ljutomer ima večje komplekse v Radoslavcih 108, Cezanjecih 50, v Ljutomeru 15, v Bučkovcih 50 in v Dračevcih 38 hektarov, v Vučju vasi 52, v Logarovcih 18, v Kokoričih 23, v Ključarovcih 19, v Križevcih 15, v Borecih 115, v Iljaševcih 11 in v Berkovcih 9 hektarov. Z ustvaritvijo večjih površin so družbena kmetijska posestva dosegla pogoj za normalno strojno obdelavo. Kmetijske delovne organizacije so izdelale arondacijske načrte, ki so vsakomur na vpogled. Kar zadeva dosedanje arondacijske postopke je potrebno reči, da v nekaterih primerih niso bili dovolj pripravljeni, kar je

pri zasebnih kmetovalcih ustvarjalo vtis, da gre za akcijo, ki naj bi kmetovalca oškodovala, pa čeprav je svoj zemljo dobro obdeloval. Čeprav kreditni pogoji kmetijskih delovnih organizacij pri odkupu zemlje niso najbolj primerni, bo potrebno tudi v prihodnje skrbeti predvsem za odkup one zemlje, ki v zasebni lasti ne bo imela dovolj delovne sile.

V preteklih letih se je v Ljutomeri občini znatno zmanjšalo število krav molznic. Danes jih rede zasebniki okrog 4700 na družbenih posestvih pa 155 in še to samo pri Ljutomer. kombinatu. Zmanjšalo se je tudi število prašičev tako da novozgrajeni hlevi pri kombinatu niso popolno izkoriščeni.

Na gimnaziji v Ljutomeru izdelalo 80 odstotkov dijakov

Oba oddelka prvega razreda Ljutomerske gimnazije sta izdelala s 73 odst., druga razreda pa z 85 odst. Vseh dijakov je 106, v letošnjem letu pa nameravajo sprejeti okrog 60 novih dijakov.

Ljudje o tem prepričajo. Strgala sva torej primačo ob brvi in jo nesla težko in s strahom proti kači. »Le po hrbtu jo udariva.« sem ga opominjal, »če ji hrbet streva, nama ne uide več.« Ko bi pa midva zapazila, da je kača kraj poti lazila naravnost proti nama, bi nama pač vsa srčnost zlezla v pete. Hvala bogu, da tega nisva videla prej, ampak šele tedaj, ko se je samo za lakot pred nama gibala ravno vstric naju, kjer je lazila v luknjo. Udarila sva jo po repu s primačo, a zadela nisva. In to je bila sreča. Kaj, ko bi jo zadela, jo razkačila, in bi ona togotna zlezla iz luknje nazaj?

Sedemnajst let pozneje sem bil kaplan pri Sv. Miklavžu blizu Ljutomera. Neki možak mi je pripovedoval, da je naletel Marko Novak iz Stročje vesi v Logu na strahovito veliko kačo. Ležala je po dolgem na plotu, ki je branil kraj ceste mladole. Na pol mrtev je Marko prisopihal domov in trdil, da je videl kačo ropotačo. S puškami so jo potem zasledovali, pa je niso našli. Tu pa tam so našli na kako zelišče, na katerem je, kakor so menili, zvit lažala. Še pred nekaj meseci so se o tem pogovarjali moji težaki, in tudi Markov pastir mi je o tem pravil. To mi je pripovedoval tudi Stajniko, ki je kačo takrat s puško iskal, in še živi. Marko je že davno mrtev. To je bil korenjak. Redki njegove starosti so znali pisat in brati, on pa je spisal celo knjigo o čebelarstvu.

V Stročji vesi sta dve naselbini Italijanov. Po njihovem polju teče potok Ščavnica.

Čez Ščavnico drži most v Log. Pri tem mostu so videli imenovano kačo pred nekaj leti Italijani. Tega posestva oskrbnik g. De Senibus, ki mi je to povedal, mi je obenem pokazal, kako debela je bila. Sklenil je prste na rokah tako, da sta se palca dotikala s konci in kazalca ravno tako. Torej je bila precej debela. V teku petinidesetih let so jo posamezniki videli le trikrat. Mora biti zelo boječa, da se tako ogiblje človeka. Ali je strupena? Kdo to ve? Hudobna pa ni, ker še ni nikogar napadla. Če kdo najo neleti, naj to naznani!

Martin Kovačič, posestnik na Spodnjem Krapju, mi je pravil, da sta videla pred menoj to kačo Gregorinčič, po domače Skalič s Čvena, v zagrabskem logu, tam, kjer jo je videl Marko Novak, in tam blizu jo je videl tudi Kovačič. Skalič je prabežal pol mrtev domov, Kovačič pa je skoraj omedlel.

V. Klemenčič

Kozerija

Naša zlata deca

Spet je konec šolskega leta, spet so starši pregledali izkaze svojih otrok. Toda, če bi s omejitvijo samo na ocene, ki so jih pedagogji več ali manj objektivno prisodili našim ljubljenskimi, bi bilo premalo za oceno nekaterih pojavov, ki vznemirjajo našo javnost in ki prisiljujejo včasih tudi k sankcijam izven obsega šol in njenih organov.

Poglejmo nekoliko nazaj. Pred leti smo bili prepričani, da predstavljajo ali bodo predstavljali največji družbeni problem, kar zadeva vzgojo, oni otroci, ki izvirajo iz materialno slabo situiranih družin, nezakonski otroci (kljub vsej zakonski zaščiti!), otroci razvezanih zakonov in podobno. Praksa zadnjih let pa je pokazala, da naša predvidevanja niso bila pravilna. Lahko bi naredili nešteto premerjav na posameznih primerih, ki bi nas prisilile k enotnemu zaključku: največji vzgojni problem so in postajajo otroci iz takozvanih »boljših družin«, kot se včasih nekoliko neprimerno izražamo.

Kje iskati vzroke za to? Kazno je, da te vzroke vedno bolj in bolj spoznavamo, toda neradi jih priznamo. Kar sledi, ni nobeno moraliziranje, marveč zelo pereč družbeni problem. Otroci »vsega siti« kot pravimo navadno nimajo moralnih predsodkov, da ne bi uganjali kaj takega, kar ocenjujemo kot huliganščino ali tinejdžerstvo (včasih so temu rekli enostavno faki-naža). »Materialna lakota« naših staršev je sledila enemu samemu cilju: sebi in tudi otrokom ustvariti take pogoje, da bodo lahko brezskrbno živeli saj, če se je godilo slabo nam, zakaj ne bi privoščili svojim otrokom kaj boljšega! Takšen je navadno izgovor mater in očetov, ki ne pomislijo, da se podobna pedagoška načela vračajo na vrat staršev kot bumerang, ko čez nekaj let ugotovijo, da se je sinček popolnoma spridil, da je brez volje, brez idealov in da ga ne večjejo nobene družbenomoralne obveznosti.

Sociologi zatrjujejo, da so nekatere raziskave pokazale na izvor tega pojava. Otroci, ki neposredno izvirajo iz kmečkega okolja, se tudi v še tako spremenjenem okolju ravna po privzgojenih moralnih normativih (včasih pravimo, da so konservativni). Lahko bi trdili isto tudi za otroke, ki izvirajo iz nekdanjih malomeščanskih družin. Pri obojih zasledimo manj primerov, vrednih kritike. Otroci iz družin — pogledimo realnosti pogumno v oči — ki so se v povojnih letih pogostokrat z veliko prizadevanostjo po izboljšanju materialnih pogojev dokopale do nadpovprečnega materialnega položaja, pri tem pa podzvestno ohranile svoje stare družbene in družabne navade pa so predmet javnih razprav, negotovanja in kažejo na izhodišče problema.

Ob vsem tem končno ne gre samo za našo ljubo deco: gre tudi za starše, ki so glavni krivci za huliganiske podvige svojih otrok. Če bi lahko z enako lahkoto kot so premagovali materialna vprašanja, premagovali tudi vzgojna in če bi temu primerno preoblikovali svoj odnos do družbenega življenja nasploh, bi bilo veliko manj pojavov tkzv. huliganstva, ki mu iščemo včasih hote, včasih pa tudi neho-te vzroke povsod drugje, samo tam ne, kjer so v bistvu korenike tega vprašanja: v družbeni zrelosti staršev.

Juš Makovec

Po napornem delu v lendavskih vinogradih se vračajo ljudje utrujeni, vendar so kljub temu zadovoljni (Foto: Dominko)

V Ljutomeru so pred kratkim svečano proslavili 20 let dela RK in podelili priznanja

Velika kača v Ljutomerskih šumah

Naj kar v začetku povem, da je živela ta kača že pred sto leti. Morda je bila le izreden primerek dolgega črnega goža. V naših primorskih krajih gož še danes ni tako redek. Človeku ni prav nič nevaren, saj ni strupen. Če ga na lepem zagledaš, pa se ustrašiš, saj je mnogo daljši in debelejši od strupenega gada ali modrasa. V Pomurju goža danes menda ni več. Dogodkom, ki jih opisuje prleški pisec Peter Skuhala, sta najbrž v dobrini meri botrovali ljudska domišljija in lahkovernost, kljub temu, da navaja Skuhala v svojih spominih letnice in imena. Spominimo se sličnih senzacij, ki jih še danes beremo o lohneški morski kači ali himalajskem divjem možu jeriju. O njiju je pisalo vse svetovno časopisje, čeprav o tem doslej še ni nobenih verodostojnih dokazov. Tako piše P. Skuhala o veliki kači:

Šume Babji ložič, Ciprpajn in Log se držijo skupaj in ležijo nedaleč od Ljutomera proti vznožju. Novejši pisarje Babji ložič (manjšalnica za log), ljudstvo pa izgovarja Babji rožič; znabiti zato, ker je šuma po svoji legi podobna rogu. Sedaj je mladole, le malo prvotnega debelega hrastja še stoji. Log je izkrčen. Na njega mestu leži rodovitno polje. Le cvenске njive in travniki, ki so kraj nekdanjega loga, in se imenujejo Pod logom, nas spominjajo na šumo, imenovano Log. V teh šumah živi za naše kraje velikanska kača. Le redko se prikaže, zato je še malo znana. Naslednje vrste naj pojasnijo stvar.

Za časa, ko se je začela prikazovati, je stalo po teh šumah debelo hrastje in je vladala po njih blagodejna temna in hladna senca. Leta 1857, bil sem dvanaest let star, so

me poslali oče v Ljutomer, da ponesem pismo na pošto. Takrat je bila pošta nasproti sedanjemu lekarni v hramu gospe Ružiča. Mož je prišel s Primorskega v Ljutomer. Bil je vračnik na glas, šaljevec in dobra duša. »Vragovič, idi rajši v krčmo, pa si kupi vajnske župe pa masl vina, ka se malo pokrepčaš, ve si šibka kak šiba na vodi.« je često rekel, kadar mu je hotela kak reva plačati njegov trud. Slednja leta svojega življenja se je vozil s svojimi konji k bolnikom, pa ni računal ničesar. Pri njem torej je bila pošta. Oskrboval jo je samo en gospod. Bil je suh in dolg ter je nosil pod nosom sere brke. Zabaval se je s svojimi ml. ptiči, ki jih je plašil po hiši. Večkrat me je nagovarjal, naj mu prinesem mlade slavičke ali penice. »Dobiš zeksar,« mi je rekel ter me poučeval, kje gnezditelj in kako se spozna, kateri je on ali ona. Pomnim samo še o škor-

cih, da ima mladi samec črno piko na jeziku.

Na pismo, skrbno zamotano v bel robec, sem pazil ko na svoje oko, pa ponosen sem bil, ker sem nosil pismo z dvajsetimi rajnski. A hitro sem pozabil na ta ponos. V Babjem ložiču sem došel možaka, ki je nesel v ručah na hrbtu vrečo moke od mlina na Muri. Brzih nog ga prehitim. Kakih dvajset korakov pred njim sem se ustrašil tako, da v trenutku nisem mogel z mesta, počasi pa sem nehoti začel nazaj korakati. Smrtno blede nisem mogel spregovoriti. Kakor jaz poprej možaka se je sedaj izognil on mene. Ne vem, kako to, da ni opazil, da me obdaja smrten strah. Kmalu je začel korakati tudi on nazaj. Bled je bil ko stena, ko je prišel do mene, spregovoril pa ni mogel. Precej dolgo sva stala nema in gledala nepremično po poti, kjer je ležala, zavita okoli hrasta, velika kača. Bila je nekaj debelejša od četrtlitrške steklenice. Ni bila torej posebno debela, a dolga je bila in odurna. Ko se zaveva, pravi možak: »Kaj bova pa sedaj? Po poti ne moreva naprej.« Kraj mi je bil znan, torej svetujem: »Pojdiva skozi šumo na vrati, tako se kače zogeniva in prideva zopet na pot onkraj kače.« Storila sva tako. Kača je še vedno ležala ko prej. »Čujte, pravim,« nihče nama ne bo verjel, da sva videla tako grozno kačo. Ubijva jo, da se

RTV
Ljubljana

NEDELJA, 11. julija

8.05 Mladinska radijska igra, Marjan Marinček: Krasen cirkus; 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo I.; 10.00 Še pomnite tovariši... Stane Tušar: Orglice; 10.40—11.45 Lahka glasba; 11.45 Nedejska reportaža; 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo II.; 13.30 Za našo vas; 13.45 Pred domačo hišo; 14.00 Koncertna glasba za nedeljsko popoldne 15.05 Vedri zvoki; 15.30 Humoreska tega tedna; Feliks Derecki: Na novi življenski poti; 16.00—19.00 Nedejsko športno popoldne; 20.00 Mojstri partiture Richard Strauss: Alpska simfonija; 21.00 Sportna poročila.

PONEDELJEK, 12. julija

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Slavni violinisti; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Jože Spanring: Rezultati sortnih poskusov s križanci za olje; 12.40 Vsa dan v pleš; 12.45 Iz Moravskih; 14.05 S poti po Skandinaviji; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert ob 17.05; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Zvočni razgledi; 18.45 Novo v znanosti; 20.00 Izbrali smo vam; 20.45 Simfonični koncert.

TOREK, 13. julija

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Ottorino Respighi: Rimski prazniki; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. ing. Jože Maček: Prednosti med semenskim posevkom detelj za lastno uporabo; 12.40 Čez hrib in dol; 14.05 Pri skladatelju Franzu Schubertu; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Pojo Tridentski alpinisti; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Dva prva koncertna oddaja; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Iz fonoteke Radia Koper; 18.40 Naš razgovor; 20.00 Ludwig van Beethoven: Fedelio, opera v dveh dejanjih.

SREDA, 14. julija

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Z junaki Puccinijevih oper; 12.30 Kmetijski nasveti — ing. Stefan Erjavec: Zakaj ostajajo strnišča nezasejana; 12.40 Slovenske narodne pesmi; 14.05 Iz koncertov in simfonij; 15.20 Zabavni intermezzo; 15.30 Pojo Tridentski alpinisti; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Dva prva koncertna oddaja; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Iz fonoteke Radia Koper; 18.40 Naš razgovor; 20.00 Ludwig van Beethoven: Fedelio, opera v dveh dejanjih.

ČETRTEK, 15. julija

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Opoldanski divertimento; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Janez Beglez: Mehurjavit; 12.40 Čez zelene trate; 14.05 Iz nekdanjih in zdajšnjih časov v jugoslovanski solistični glasbi; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert ob 17.05; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Revija slovenskih solistov, ansamblov in orkestror zabavne glasbe; 18.45 Festivalno poletje; 20.00 Lahka glasba; 20.30 Johannes Brahms: Pesmi usode; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

PETEK, 16. julija

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Moja pokrajina; 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Franjo Janežič: Skodljivci na lucerni; 12.40 Skozi vas; 14.05 Pastoralna razpoloženja v orkestralnih barvah; 15.30 Partizasko, proletarske in množične pesmi; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Koncert po željah poslušalcev; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in po svetu; 18.15 Revija slovenskih solistov, ansamblov in orkestror zabavne glasbe; 18.45 Festivalno poletje; 20.00 Lahka glasba; 20.30 Johannes Brahms: Pesmi usode; 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 16. julija

11.15 Nimaš prednosti!; 12.05 Trije dueti iz francoskih oper; 12.30 Kmetijski nasveti — Ing. Pepco Perovšek: Organizacija kontrole mlečnosti krav in selekcija v kooperacijski reji; 12.40 Prek sončnih dobrov; 14.05 Iz romantičnih časov; 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo; 15.30 Pojeta: Sentjernejski oktet in vokalni kvintet Gorenjci; 16.00 Vsak dan za vas; 17.05 Gremo v kino; 17.35 Iz baleta Coppelia Lea Delibesa; 18.00 Poročila — aktualnosti doma in v svetu; 18.15 Najbolji priljubljeni pevke tega tedna; 18.45 S knjižnega trga; 19.30 Večerni radijski dnevnik; 20.00 Sobotni poletni večeri v plesu; 20.30 Henry Cecil: Obe plati postave; 22.10 Oddaja za naše izseljence.

Radio
Murska Sobota

PETEK, 9. julija

17.00 Domača poročila; 17.10 Vsega po malem za vsakogar nekaj; 17.50—18.00 Zeleni ste — poslušajte.

NEDELJA, 11. julija

9.05 Zeleni ste poslušajte; 11.40 Na valu 202; 12.00 Domača poročila; 12.05 V nedeljo opoldne; Aktualna beležka — Mali nedeljski koncert — Z mikrofonom med občani — Pišta in Franca; 12.45 Oddaja v madžarskem jeziku; 13.30 Prenos sporeda RTV Ljubljana; 14.00—15.00 Zeleni ste poslušajte;

TOREK, 13. julija

17.00 Domača poročila; 17.10 Obvestila in reklame, zabavna glasba; 17.30 Sportni komentar; 17.35—18.00 Petindvajset minut z domačimi zabavnimi ansambli.

ODDAJA V MADŽARŠČINI

14.30 Radio Murska Sobota; 14.35 Poročila v madžarsčini; 14.45—15.00 Glasba za razvedrilo.

KONČANO PRVENSTVO V SNL

Zadovoljiv zaključek nogometašev Mure

Končano je bilo prvenstvo v SNL za sezono 1964-65. Tokrat je bilo tekmovalje izredno zanimivo in razburljivo, saj se do zadnjega sodnikovega žvižga ni vedelo, kdo bo postal novi republiški prvak in se uvrstil v drugo zvezno ligo, še manj pa, kdo vse bo moral zapustiti SNL in preiti v nižje tekmovalje.

Borba za točke je torej bila izredno huda. Po nepričakovanem »zapetljaju« mariborskega železničarja, ki je veljal za najresnejšega kandidata za prvo mesto, sta v zadnjih kolih tekmovalja vodili borbo za najvišji prestol enajststorični Slovanci iz Ljubljane in Aluminiji iz Kidričevega.

Hujša je bila borba za obstanek v ligi. Čeprav so se nogometaši Delamarisa iz Izole že zdavnaj potolžili z usodo, da zapustijo SNL, se je vodila ogorčena borba za obstanek kar med sedmimi enajststoričarji, med katerimi so bili tudi nogometaši Mure iz Murske Sobotice. Kljub izredno slabemu začetku, so nogometaši Mure v nadaljevanju tekmovalja igrali vse bolje in zasluženo pristali na osmem mestu tabele ter si s tem tudi zagotovili še nadaljnjo tekmovalje v SNL. V nižje tekmovalje pa bodo morale ekipe Delamarisa iz Izole, Hrastnik ter Ilirija in Svoboda iz Ljubljane. Po sedanjih skle-

pih NZS, bo v novi tekmovalni sezoni SNL štela 12 članov. Tako bodo nastopala naslednja moštva: Aluminiji, Železničar, Ljubljana, Triglav, Branik, Celje, Mura, Nova Gorica, Rudar, Klavdivar, ki se je vrnil iz druge zvezne lige ter Rudar Velenje in Koper, ki sta postala nova člana SNL.

V zadnjem času se sicer veliko govori o tem, da naj bi iz SNL izpadli le dve moštvi

in da naj bi tudi v prihodnje liga štela 14 članov. Toda to so le želje nekaterih nogometnih podvez, ki zahtevajo sklicanje izredne konference Nogometne zveze Slovenije. Če bo do tega prišlo, se za zdaj še ne ve. Seveda pa mora o tem zadnjo besedo izreči skupščina Nogometne zveze Slovenije, ki je za to edina pooblaščenca.

Končna tabela SNL 1964/65

Slovan	26	14	8	4	63:32	36
Aluminiji	26	16	3	7	67:40	35
Železničar	26	14	6	6	53:35	34
Ljubljana	26	12	6	8	64:45	30
Triglav	26	11	7	8	46:40	29
Branik	26	13	2	11	43:40	28
Celje	26	11	4	11	50:56	26
MURA	26	8	9	9	56:47	25
N. Gorica	26	8	9	9	48:47	25
Rudar	26	9	7	10	42:47	25
Svoboda	26	10	4	12	65:58	24
Ilirija	26	6	8	12	32:48	20
Hrastnik	26	8	4	14	46:79	20
Delamaris	26	2	3	21	21:82	7

Feri Maučec

VIII. KOLESARSKA DIRKA PO POMURJU

Drugo mesto za Kolerja in KK Prekmurje

V počastitev 4. julija — dneva borca in 20-letnice osvoboditve je KK »Prekmurje« iz Beltincev priredil VIII. tradicionalno kolesarsko dirko »Po Pomurju« za turiste ekipno in posamezno ter za prehodni pokal Pomurskega vestnika. Na dvodnevni dirki, ki je bila dolga 150 km in razdeljena na tri etape je nastopilo 21 kolesarjev iz Kranja, Videm-Krškega, Ljubljane,

Hrastnika in Beltincev. Najuspešnejši so tokrat bili kolesarji iz Hrastnika, ki so ekipno zasedli prvo mesto ter ponovno osvojili prehodni pokal Pomurskega vestnika pred »Prekmurjem« iz Beltincev. Med posamezniki je v generalnem plasmanu zmagal Jože Majes (Hrastnik) s časom 4.09.13 pred Koler Francom (Prekmurje), Kerin Vinkom (Videm-Krško), Križnar Antonom

(Hrastnik) Kaič Rudijem (Hrastnik), Grabar Jožetom (Prekmurje) itd.

Posamezne etape pa so se končale takole:

I. etapa Beltinci — Lendava — Beltinci (45 km): 1. Majes (Hrastnik), 2. Koler (Prekmurje), 3. Kerin (Videm-Krško), 4. Rihar (Rog), 5. Drinovec (Kranj) itd.

II. etapa Beltinci — Lenart (48 km): 1. Majes (Hrastnik), 2. Križnar (Hrastnik), Koler (Prekmurje), Kavaš (Prekmurje), Drinovec (Kr.) itd.

III. etapa Lenart — Beltinci: 1. Kerin (Videm-Krško), 2. Koler (Prekmurje), 3. Majes (Hrastnik), Križnar (Hrastnik), 5. Drinovec (Kranj) itd.

Najboljši domačin na letošnji kolesarski dirki »Po Pomurju« je bil mladi Koler, ki je na dveh etapah zasedel drugo mesto in eno tretje in v skupni razvrstitvi drugo mesto z istim časom kot zmagovalec. Koler je od lanskega leta vidno napredoval in torej sodi trenutno med naše najboljše kolesarje — turiste. Od ostalih kolesarjev domačinov je Grabar zasedel šesto mesto itd.

Letošnja kolesarska dirka »Po Pomurju« je uspeła, le žal, da prireditelji niso uspeli dobiti etapnih nagrad, kar bi bila večja spodbuda za tekmovalce. Prihiti šest tekmovalcev v generalnem plasmanu je prejelo denarne nagrade, fm

Uspel kegljaški turnir v Lendavi

V počastitev Dnevu borca je KK Nafta iz Lendave, ki je tokrat slavil tudi 10-letnico obstoja, organiziral tradicionalni kegljaški turnir. Na turnirju je nastopilo 8 kegljaških ekip in sicer: Partizan, Tekstilec, Elektra in Zanatljija iz

Čakovca, Proleter, Sloboda in MIV iz Varažдина ter domača Nafta. Največ uspeha so imeli kegljači Partizana iz Čakovca, ki so dosegli 787 podrtih kegljev in zasedli prvo mesto pred Proleterjem iz Varažдина 769, Nafto iz Lendave 747, Tekstilcem iz Čakovca 694, Zanatljijo iz Čakovca 682, Slobodo iz Varažдина 655 itd.

Preteklo soboto je bil v Lendavi tudi mednarodni kegljaški dvoboj med ekipama KK Lovaszi iz Madžarske in KK Nafta. Zmagali so domači kegljači, ki so v disciplini 6x100 lučajev zrušili 2342 kegljev, gostje pa 2352. Zmaga domačinov bi bila prava gotova izdatnejša, če bi na tekmovalju lahko nastopili tudi poškodovani Grzelj. Na koncu tekmovalja je predstavnik ZB Lendava v imenu pokrovitelja, zmagovalcem podelil pokale in diplome. Turnirja se iz neznanih vzrokov niso udeležili kegljači iz Ljutomeru kot lanskoletni zmagovalec, čeprav so svojo udeležbo najavili.

S. K.

Končano prvenstvo v SML

Mladinci Mure tretji

Končna tabela SML

Olimpija	26	26	0	0	129:14	52
Rudar	26	18	5	3	85:24	41
MURA	26	14	5	7	65:49	33
Železničar	26	13	5	8	51:37	31
Maribor	26	12	5	9	58:39	29
Triglav	26	12	4	10	49:64	28
Slovan	26	11	4	11	63:74	26
Svoboda	26	11	2	13	60:71	24
Klavdivar	26	8	6	12	46:63	22
N. Gorica	26	7	5	14	35:66	10
Celje	26	7	4	15	38:46	18
Delamaris	26	7	3	16	35:55	17
Ljubljana	26	4	5	17	26:69	13
Aluminiji	26	3	5	18	35:100	7

TRENER USENIK V

LENDAVI

Ze nekaj dni se v Lendavi mu-di tovariš Usenik, trener ljubljanskega namiznoteniškega kluba Olimpija. Z njim je prišlo v Lendavo tudi nekaj najboljših pionirjev in pionirk, ki skupno trenirajo z lendavskimi pionirji v dvorani TVD Partizan. Tako imajo lendavski pionirji zares idealno priložnost, da si izpopolnijo svoje znanje in tudi kvaliteto napredujejo.

ŠPORTNE IGRE BELIH

RUDARJEV

V počastitev dneva rudarjev je sindikalna podružnica Nafta iz Lendave organizirala razna športna tekmovalja svojih članov. Največ uspeha so imeli športniki strojne obrate, ki so zmagali v odbojki, nogometu, streljanju, kegljanju in namiznem tenisu, dočim je obrat petro-kemije zmagal le v šahu. Strojni obrat je tudi prejel prehodni pokal. Tekmovalje je bilo dobro organizirano, škoda le, da tekmovalja niso bila izvedena tudi v nekaterih drugih panogah, za katere vlada med člani kolektiva veliko zanimanje.

BERDEN-SADL TRETJA

V nedeljo so bile v Banja Luki motorne dirke za državno prvenstvo. Dirk sta se udeležila tudi člana AMD »Stefan Kovač« iz M. Sobote Edi Berden s sovozačem Sadlom ter v kategoriji prikolicarjev zasedla tretje mesto za Saborjem in Arčanom iz Celja.

Ženska rokometna reprezentanca Murska Sobota

Srebrna medalja za Franca Brodera

V Izoli je bilo te dni republiško prvenstvo pionirjev z brodraskimi modeli in jadnicami. Tekmovalja se je udeležil tudi trinajstletni Franc Broder, učenec 7. razreda III. osnovne šole v M. Soboti, kot edini predstavnik iz Pomurja ter dosegel velik uspeh. Med številnimi nastopajočimi je zasedel drugo mesto ter prejel srebrno medaljo in diplomu. Ka-

kor sam pravi je bil ta podvig nepričakovan, je pa rezultat vestnega dela na osnovni šoli III. razreda. Broder je bil tudi pomočnik občinskega odbora ljudske tehnike Murska Sobota. Za mladega tekmovalca je to prav gotovo veliko priznanje, za kar tudi zasluži čestitke.

NAS MALI INTERVJU

Primanjkuje sredstev in organizatorjev

Kolesarski klub v Beltincih je bil ustanovljen pred sedemnajstimi leti in je trenutno še edini tovrstni klub v Pomurju. Ob ustanovitvi se je imenoval KK Beltinci, leta 1951 pa se preimenoval v KK »Prekmurje« in to ime nosi še danes. V času svojega obstoja je skozi klub šlo mnogo dobrih kolesarjev, ki so na najrazličnejših tekmovaljih želi vidne uspehe. Obiskali smo predsednika in glavnega vodjo beltinskih kolesar-

prav njemu gre zasluga, da imamo v Pomurju še edino tovrstno športno organizacijo.

V čem je vzrok, da imamo v Pomurju samo eden kolesarski klub?

Kolesarstvo je športna panoga, ki zahteva precejšnja materialna sredstva. Ker pa nam ravno primanjkuje finančnih sredstev, poleg tega pa še dobrih organizatorjev, menim da je prav v tem glavni vzrok, da imamo v Pomurju samo eden kolesarski klub.

Finančna sredstva predstavljajo torej največji problem?

Res je. Če upoštevamo, da se naši kolesarji udeležujejo vseh republiških in meddržavnih tekmovalj, ki jih je bilo v lanskem letu osem, potem je dotacija 110.000 dinarjev, ki smo jo prejeli v lanskem letu zdaleč premalo. Ta sredstva nam ne zadoščajo niti za udeležbo na tekmovaljih, kaj šele za nabavo potrebne opreme (koles, dresov). Tako se dogaja, da si morajo tekmovalci sami nabavljati kolesa. Naš klub ima na razpolago le tri kolesa, kar pa je za 23 aktivnih kolesarjev premalo. Zato je bilo nujno, da so si nekateri kolesarji nabavili svoja kolesa. Seveda pa vsi tega ne zmorejo in bi bilo nujno, da bi klub nabavil vsako leto vsaj eno novo kolo.

Ali imate kakšno pomoč od ostalih organizacij?

Razumevanja ni preveč. Lansko leto smo bili deležni pomoči le od »Beltincev«, medtem ko so nam vse ostale organizacije odklele pomoč. Na nekatere organizacije smo se tudi obrnili in jih prosili za pokroviteljstvo, vendar do danes njihov nismo dobili odgovora.

Vaše želje?

Da bi dobili nekoliko več sredstev in da bi se skupina naših kolesarjev že letos uvrstila v juniorske in seniorske vrste, kar je hvale vredno.

—m

Andrej Mlinarič

jev tov. Andreja Mlinariča ter ga zaprosili za kratek razgovor.

Andrej Mlinarič je bil več let aktiven kolesar. Ze leta 1946 je tekmoval za KK »Mura« v Ljutomeru, kjer je opravljal tudi funkcijo sekretarja. Kot tekmovalec je večkrat zmagal na raznih cestnih dirkah in krosih v Ljutomeru in Beltincih. Leta 1952 je prenehal z aktivnim tekmovaljem in se posvetil organizacijskemu delu. Ze od leta 1948, ko je bil v Beltincih ustanovljen kolesarski klub opravlja funkcijo predsednika in

ZDRAVILIŠČE

**V soboto:
„Radenska noč-65“**

V soboto, 10. julija t. l. ob 20. uri bo na olimpijskem plavalnem bazenu v Zdravilišču Radenska Slatina tradicionalna prireditve »Radenska noč — 65« z modno revijo na vodi — že tretja po vrsti.

Nastopil bo orkester Dražena Boića s pevci Maruško Šinković, Ivico Serfežijem in Džimi Stanićem. Revijalni del programa bo prispevala »Modna hiša« Ljubljana — Maribor.

Predprodaja vstopnic tri ure pred pričetkom prireditve.

300 šivalnih strojev

za krožno šivanje, povsem novih, znamke Singer, Pfaff, Bernina itd po 400 šilingov, pogrezljivi od 700 šilingov dalje, Cikcak od 1.200 šilingov dalje itd.

Garancija!
Pirker, Graz, Schönaugasse 43, Österreich.

Lastniki vozil „Renault“!

- Servisna služba
- Rezervni deli
- Storitve
- Solidno in kvalitetno
- AGROSERVIS MURSKA SOBOTA

O-479

Železniško transportno podjetje Maribor

r a z g l a š a

- 1) 10 prostih delovnih mest za vlakovnega odpravnika — pripravnika
- 2) 5 štipendij v III. letniku srednje šole
- 5 štipendij v IV. letniku srednje šole

Pogoji pod 1) zaključena srednja šola (gimnazija ali ekonomska) in zdravstvena sposobnost; pod 2) uspešno prvič zaključen II. oz. III. razred in zdravstvena sposobnost.

Absolventi srednje šole bodo zaposleni v eni izmed železniških postaj na območju ŽTP Maribor (po možnosti v bližini doma).

Poleg rednega osebnega dohodka po Pravilniku o delitvi osebnih dohodkov podjetja imajo še brezplačno stanovanje in hrano ves čas teoretičnega usposabljanja v tečaju kakor tudi vse učne pripomočke.

Prijave pošljite najpozneje do 20. julija 1965 kadrovsko socialnemu sektorju ŽTP Maribor, Kopitarjeva 2. Lahko pa se tudi osebno oglašite zaradi informacij v sobi 79.

SERVIS

PRETIS

TOMOS

agroservis m. sobota

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 9. julija — Tomaž Sobota, 10. julija — Amalija Nedelja, 11. julija — Olga Ponedeljek, 12. julija — Mohor Torek, 13. julija — Dragan Sreda, 14. julija — Franc Cetrtek, 15. julija — Vladimir

dežurna služba

ZDRAVSTVENEGA DOMA MURSKA SOBOTA

9. julija — dr. Vlajeva
10. julija — dr. Lopert
11. julija — dr. Lopert
12. julija — dr. Miklič
13. julija — dr. Vlajeva
14. julija — dr. Lopert
15. julija — dr. Zupančevac

KINO

MURSKA SOBOTA — 9. in 11. julija ameriški barvni film: »DOBRI DUH PARIZA«. 12. in 13. julija angleški film: »NENAPOVEDANI SESTANEK«. 14. in 15. julija ameriško-italijanski kinemaskopski film: »PET OSTRIŽENK«.

SALOVC — 10. in 11. julija francoski film: »ALARM NA JEZU«.

BUČKOVI — 11. julija film: »TIGROV ZALIV«.

BELTINCI — 10. in 11. julija italijanski kinemaskopski barvni film: »SAMSON PROTI NASILNEŽEM«.

CRENSOVCI — 10. in 11. julija nemški film: »TISOČ OČES DR. MABUZE«.

GORNJA RADGONA — 10. in 11. julija italijansko-francoski barvni kinemaskopski film: »MONGOLI«.

VELIKA POLANA — 10. in 11. julija nemški barvni glasbeni film: »KRALJ ČARDAŠA«.

VERZEJ — 10. in 11. julija španski film: »SKANO BOGA«.

PRODAM

GUMI VOZ, 16 colov, dober, prodam. Marija Vnuk, Vratja vas, p. Apače. M-466

GUMI VOZ, težki in lažji, prodam. Naslov v upravi lista. M-465

4 SVINJE, visoko breje, težke od 150 kg naprej, 2 leti stare, prodam ali zamenjam za bikca ali teletko enake teže. Leopold Car, Sebeborci 39, p. Martjanci. M-468

FIAT 600, prevoženih 40.000 km, moped »Partizan« in motorno kolo »Vespa«, 125 cm vse v dobrem stanju, ugodno prodam. Leopold Car, Sebeborci 39, p. Martjanci. M-469

TRAVNIKA v K. O. M. Sobota, v »Mužgaj« dva travnika po 1 ha in v »Tilosa« 1 ha, lahko tudi po 0,5 ha, prodam. Zglasite se pri Jožetu Vukanu, Tišina 48. M-471

1.200 kg ječmena in slamo prodam. Naslov v upravi lista. M-472

STANOVANJSKO HIŠO z vinogradom, sadovnjakom in majhnim gozdom na lepem sončnem kraju v bližini Slatine Radeneč in G. Radgone prodam. Vprašajte pri Franciški Klobasa, Okoslavci 61, p. Videm ob Ščavnici. M-475

HIŠO, zidano (23 arov) ugodno prodam v Rakičanu 115, p. M. Sobota. M-474

MLATILNICO »MAV«, boben 120 cm, ugodno prodam. Lipovci 41, p. Beltinci. M-473

STEDILNIK, električni, z dodatno pečko ugodno prodam. Filipič, Stefana Kovača 19, M. Sobota. M-477

DVA VPREŽNA VOZA, motorno kolo 125 cm, moped »BMW« in stroj za brušenje terace vse v dobrem stanju po ugodni ceni prodam. Lendavska 46, M. Sobota. M-483

PLETILNI STROJ »Singer«, dvoredni, novejši tip, prodam. Gregorčičeva 2, M. Sobota. M-482

zaposlitve

HONORARNA ZAPOSLOITEV — Vabimo izkušenega risarja, ki bi nam bil pripravljen za ustrezen honorar sproti in ažurno izdelovati osnutke za razne vinjete, reklamo, črtane klišee in kino diapozitive. Lahko tudi dijaki s preizkušenimi risarskimi veščinami. — Oglasite se v upravi lista.

FRIZERSKO POMOČNICO sprejemem. Nastop službe takoj ali po dogovoru. Dobra pomočnica — dobra plača. Kramarič, brivsko-frizerski salon, M. Sobota. M-464

SOBE

USLUŽBENKO ali delavko sprejemem na hrano in stanovanje. V prostem času za pomoč v gospodinjstvu. Kornel Pustai, Cankarjeva 32, M. Sobota. M-476

ZABAVA • PLES • DOMAČE SPECIJA LITET

VESELIČE

SREČOLOV • VINO • PIVO • RIBE • BAR
Gostilničar SIJARTO — PUČONCI bo priredil VRTNO PLESNO VESELICO 11. julija 1965 po končani tomboli. Domače specialitete — klobase, dob-a kapljica.

Vljudno vabljeni! M-470

razno

OBVESTILO

Centjene stranke obveščam, da vrsim brivsko frizerske usluge po zelo nizkih cenah. Delam tudi ob nedeljah. Kvaliteta osiguranja. Se priporoča Salon »Anica«, Bakovci. M-480

dražbeni oklici

I 420/63

7. septembra ob 8. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 17 dražba nepremičnin, zemljiška knjiga: Selo 1/2 vl. št. 21.

Cenilna vrednost 376.430 din

Najmanjši ponudek 250.952 din.

Občinsko sodišče v Murski Soboti, dne 6. julija 1965.

Kmetovalci!

TRAKTORJE znamke Steyer (rabljene), od 15 do 36 KS, z opremo ali brez, pluge, kosilnice itd. kakor tudi kmetijske stroje in tovarne avtomobile, vse po ugodni ceni prodam.

I. Schwartzter, Maschinenhandlung und Ersatzteillager, Jennersdorf, Burgenland, Österreich.

O-467

ABA — OPTIKA

VAJENEC

ABA — »OPTIKA«, MURSKA SOBOTA, ulica Štefana Kovača sprejme v uk vajenca. Zaželeno je znanje madžarskega jezika.

ZAHVALE

Za vso skrb in prizadevnost pri urejanju in odkritju spominske plošče dr. Anici Rotdajčevi se najtopleje zahvaljujemo ZB Murska Sobota, posebno še tov. Jožetu Janežu, osnovni šoli Grad za program, govorniku Rudiju Raplu, članom ZB iz Zagreba, pihalni godbi DPD »Svoboda« iz M. Sobote, pa tudi vsem ostalim, ki so se udeležili svečanosti.

Brata Janez in Tone, sestre Marika in Marija.

Grad, M. Sobota, Breza, 5. julija 1965

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta, brata in strica

Janeza Mataja

IZ MURSKÉ SOBOTE

se iskreno zahvaljujemo dobrim sosedom, znancem, prijateljem in sorodnikom, ki so nam ob bridki izgubi dobrega očeta ustno ali pismeno izrazili sožalje, in vsem, ki so ga v tako velikem številu spremljali k njegovemu zadnjemu počitku in mu poklonili toliko lepega cvetja.

Posebna hvala kolektivom »Pomurskega tiska«, »Prekmurskega magazina«, »Vesne« in »Dobre knjige« za poklonjene vence.

Hvala dr. Zupančevcu, dr. Lanjščaku in bolniškemu osebju internega oddelka Splošne bolnišnice Murska Sobota za izkazano pomoč v času njegove bolezni.

Se enkrat vsem, ki so prišli od blizu in daleč in ga spremljali na njegov zadnji dom, srčna hvala.

Murska Sobota, Starnberg, Ptuj, Zagreb, 29. junija 1965.

Zalujoči: žena Marija, sin Ludvik z ženo Vilmo, Pišta z družino in Jožek, hčerka Margit z družino, Anica z možem Radom, Mariška in sestra Rozalija.

O-481

ZAHVALA

Ob prerani izgubi naše ljube žene, mame, tašče in stare mame

Vere Šeruga

roj. Banfi, iz M. Sobote

se zahvaljujemo vsem, ki so jo spremljali k zadnjemu počitku in prekrili njen grob z venci in cvetjem. Posebna zahvala dr. Vilmi Vlajevi, vsem sorodnikom, znancem in sosedom.

M. Sobota, Köln, 6. julija 1965

Zalujoči: mož Štefan, hčerke Sidonija in Marija z družinama, sestra in brat z družino ter ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi moje ljube žene, skrbne in dobre mame, stare mame in tete

Marije Lončar

roj. Zorko

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so med njeno hudo boleznijo in ob njeni smrti sočustvovali z nami, nam izrazili sožalje in jo v tako velikem številu spremljali na njeni zadnji poti, ji poklonili vence in cvetje. Zahvaljujemo se zdravnikom soboške bolnišnice, primariju dr. Vrhnjaku in osebju kirurškega oddelka za lajšanje pokojničnega trpljenja. Prisrčna hvala častiti duhovščini in pevcem za ganljive žalostinke.

Rakičan, 4. julija 1965

Zalujoči: mož Imre, sin Mirko z ženo Lojzko, vnuki Nada in Mirko, oče, brat Edvard z družino.

O-478

Pred greste na dopust, se prepričajte, če ste svoje vozilo dobro pripravili za varno in zanesljivo vožnjo!

Obiščite servisno delavnico Avtomoto društva »Štefan Kovač« v Murski Soboti, Lendavska 54/a, kjer so vam na voljo servisne usluge — poceni, hitro in solidno.

Člani, ki so poravnali članarino, naj pridejo po brošuro »Temeljni zakon o varnosti prometa na javnih cestah«, po cestno turistično karto Jugoslavije in informacije za potovanje v tujino.

Ostalim koristnikom javnih cest, ki še niso člani, priporočamo, naj se čimprej včlanijo v društvo, kajti naša množična organizacija jim omogoča ugodnosti širom po domovini in tudi v tujini na osnovi članske izkaznice in kupona POMOČ-INFORMACIJE.

Vsa pojasnila dobite v pisarni AVTOMOTO DRUŠTVA, MURSKA SOBOTA, LENDAVSKA 54/a pismeno ali po telefonu na štev. 21-172, vsak dan od 6. do 14. ure.

Zadostuje, da zavrtite telefonsko številko 21-172 in se po najkrajši poti sami prepričate.

VARNO IN SREČNO VOŽNJO vam želi kolektiv AVD.

Minuli teden v črnem okviru

Toča je spet pustošila

Po prvih še nepopolnih podatkih, ki smo jih dobili na Zavarovalnici v Murski Soboti, je toča, ki je padala 2. in 5. julija povzročila precej škodo. Največ škodo je na vinogradih in poljščinah. Na kmetijskem kombinatu Gornja Radgona je toča prizadela 150 ha vinogradov in uničila od 20 do 90 odst. pridelkov, medtem ko je na 350 ha površinah s poljščinami do 60 odst. škodo. Tudi v vinogradih vinogradniškega gospodarstva Kapela je na 66 ha do 90 odst. škodo, na poljedelskih površinah (47 ha) pa do 60 odst. O škodi, ki jo je napravila toča, poročajo tudi iz Ljutomer, vendar še ni podrobnih podatkov. Prav tako je škoda precejšnja tudi na zasebnih površinah, ni pa še znano, v kolikšnem obsegu.

NI UPOSTEVAL PROMETNIH PREDPISOV

V četrtek sta ob 8. uri trčila na križišču v Bakovcih tovorna avtomobila. Prvega je vozil Geza Poredoš iz Vaneče, drugega pa Geza Benko. Do trčenja je prišlo, ker Poredoš ni upošteval prometnega znaka v križišču. Nastalo škodo so ocenili na 50.000 dinarjev.

IZLET S TUJIM AVTOMOBILOM

V soboto ponoči je skupina predmrznih mladoletnikov iz Lendave ukradla avtomobil upravitelju glasbene šole in se z njim odpravila na nočni izlet v Radence. Vožnja v vinjenem stanju se je prekinila v M. Soboti, kjer se je družba povečala za tri člane. Ob prihodu v Radence so prestopniki napadli nepoznato osebo in ji ukradli denar. Vrtoglava vožnja se je nadaljevala nazaj v Lendavo, kjer so hoteli neopazno vrniti ukradeni avtomobil. Pri tem delu jih je opazila neka ženska in vso stvar prijavila organom LM, ki so prestopnike ujeli. Na avtomobilu je večja škoda. Vodja tega izleta je poznan v Lendavi kot izredno predrzen mladoletnik, ki mu ta podvig ni prvi. Nekaj dni po tem je ponovno ukradel moped, pa so ga organi LM priprli. Občani, ki se že dalj časa sprašujejo kako dolgo se bodo še ponavljala taka početja, so tokrat ogorčeni, ker gre za avtomobil invalida. Bilo bi zares potrebno izreči stroge kazni ne glede na to, kdo je storilec takih dejanj.

Iz Lendave poročajo, da je v okolici Benice toča, ki je padala 5. julija, na 180 hektarjih poljedelskih površin, ki so last KIK »Pomurka« po-vzročila precejšnjo škodo.

Verjetno, da je škoda, kjer je pustošila toča, še večja, vendar podatkov o tem še nimamo. Predstavniki Zavarovalnice v Murski Soboti v teh dneh ocenjujejo škodo, ki je nastala zaradi elementarnih

NA MOSTU PREHITEVAL

Minuli četrtek zjutraj, nekaj pred 6. uro se je na cesti I. reda v Lendavi na Kolodvorski ulici dogodila prometna nesreča med mopedistom 42-letnim Jankom Zgrabljčim iz Petišovca in kolesarjem 19-letnim Rudolfom Žganecem iz Peklenice 112. Pri nesreči je bil hudo telesno poškodovan mopedist Zgrabljč in so ga prepeljali v murskosoboško bolnišnico, Žganec pa je dobil le lažje telesne poškodbe in je iskal zdravniško pomoč v lendavskem zdravstvenem domu. Materialno škodo ocenjujejo na okrog 30.000 dinarjev.

Do nesreče je prišlo, ko je Rudolf Žganec prehitel na mostu še drugega kolesarja in ni nakazal spremembo smeri vožnje, istočasno pa je Žganec začel prehitovati mopedist Zgrabljč in sta pri tem trčila.

nesreč v zadnjem obdobju in bomo bralce o tem lahko obvestili šele v naslednji številki.

NESREČA Z IZPOSOJENIM AVTOMOBILOM

Ivan Sakovič, doma iz Ihan pri Domžalah, si je v nedeljo izposodil osebni avtomobil Zastava 750, z reg. štev. MB 117-66, last Alfonza Vučaka s Cankove. Do nesreče je prišlo zaradi objestne in ne-prenevidne vožnje Sakoviča na cesti III. reda v Domajincih pred odcepom ceste za Topolovce, kjer se je z avtomobilom prevrnil v obcestnem jarku na streho. V času nesreče je bil Sakovič vinjen. Objestni voznik Ivan Sakovič je bil le lažje poškodovan, medtem ko materialna škoda znaša po nestrokovni oceni okrog pol milijona dinarjev.

t. c.

S fičkom v drevo

V ponedeljek zjutraj, kmalu po 3. uri se je dogodila huda prometna nesreča na cesti II. reda med vasmi Hotiza in Grede. Voznik osebne-ga avtomobila Zastava 750, z

STRELA UPEPELILA GOSPODARSKO POSLOPJE

Med neurjem, ki je v petek zvečer divjalo nad Pomurjem, je okrog 19. ure udarila strela v gospodarsko poslopje, last Kolomana Janeža iz Salamenec. Požar, ki se je širil z bliskovito naglico, je popolnoma upepelil gospodarsko poslopje. Nastalo škodo ocenjujejo na okrog 2 milijona dinarjev.

Ob 20.30 uri istega dne je strela povzročila požar na gospodarskem poslopiju Martina Bonifartija iz Gerlinec 121. Z hitro in učinkovito pomočjo sosedov in vojakov iz bližnje kravarje, je uspelo, da so požar omejili. Nastalo škodo ocenjujejo na okrog 600.000 dinarjev.

t. c.

NESREČA PRI DELU

Minuli četrtek se je pri delu v opekarni v Dobrovniku hujše poškodovale kurjač Franc Bogdan iz Dobrovnika. Kurjač Bogdan si je pripravil svetilko na karbid, ker je zmanjkalo električnega toka, ki pa mu je v roki eksplodirala. Takoj po nesreči so ga prepeljali v soboško bolnišnico.

t. c.

V Beltincih pogorel hlev

V nedeljo, kmalu po 14. uri, je strela zanetila požar na velikem hlevskem objektu KIK »Pomurka« iz Murske Sobotice, poslovna enota Bel-

tinci. Na hlevu, ki je bil v hipu v plamenih, je v kratkem času zgorelo celotno ostrešje in približno 30 ton sena.

Požar, ki je takoj alarmiral vse bližnje gasilske enote, med njimi tudi gasilsko četo iz Murske Sobotice ter številne domačine, bi lahko povzročil pravcato razdejanje med 100 glavami goveje živine, če je ne bi takoj začeli reševati. Tako ni zgorela niti ena žival kljub temu, da nastalo škodo cenijo na približno 20 milijonov dinarjev.

Pri tem primeru ponovno

ugotavljamo, da bi bila lahko škoda neprimerno manjša, če bi pri gradnji beltinskih hlevov upoštevali požarno varnostne zidove, ki so nujno potrebni, nepravilna gradnja pa je omogočila, da se je požar razširil na celotno poslopje. Razen tega pa na pogorelem hlevu tudi ni bilo strelovoda — urejen je sicer na bližnjem objektu — vendar bi bilo dobro, če bi preverili njegovo funkcioniranje, saj je znano, da strelovod, če ni dobro izpeljan, lahko le več škoduje, kot koristi.

T. Casar

22

Hilbudij je prekorachil čez noč ravnino in se naslonil ob hrib, da bi mogel že v jutru zgrabiti gradišče Slovanov. Še malo ni mislil, da ne bo zmagal. Bal se je samo za vojake. Zato je poklical nekega Tračana in ga poslal naprej.

Ta se je hitro prelevil v pastirja in malomarno odjezdil. A lisičje oči so mu opazile vsako sled v travi in predirale goste grmovje po bregovih.

Zagledal je konjsko sled. Skobalil se je s konja in trgal kislico, ki je rasla ob potoku. Žvečil je listje, brskal po travi, kakor bi iskal še drugih zelišč. Toda meril je le skoke, katere je delal preteklo noč Iztokov konj. Vseposvoda ta iztegnjena sled.

MILAN FILIPČIČ :

REICHSTAG V PLAMENIH

23. DECEMBRA 1933 — SODIŠČE IZREČE OBSODBO

Leipziški proces je trajal tri mesece: začel se je 21. septembra; razpravo so zaključili 16. decembra; nato se je sodni zbor povlekel za teden dni in 23. decembra izrekel razsodbo. V tem tednu se je nemška vlada pošteno spotila. Prav tako se je v tem tednu antifasiistično gibanje po vsem svetu krepko vrglo v zadnji boj. Nacistična Nemčija je zahtevala najtežje kazni. Proces je spodletel. Kako zadostiti tolikemu hrupu nacistične propagande, ki je že celo pre-kovala obtožencem smrtno kazen? Kaj ni Goring še kot priča kričal o vislicah in grozil? Svet je še vedno živel pod vtisom njegovih besed, ki jih je izrekel na sodišču:

»Če obsodbe ne bo, bom znal krivce udariti.«

In za Goringa drugih krivcev ni moglo biti, kot so bili obtoženci, ki jih je sam določil. Govoril je nedvoumno. Še štiri dni, preden je sodišče izreкло obsodbo, je dal dopisniku »Berliner Nachtausgabe« naslednje pojasnilo:

»Upam, da bo Leipziški proces, ki je razočaral vse nemško ljudstvo, kmalu končan. Le-ta nam je pokazal, da se ne smemo upirati na abstraktne paragrafe, kadar sodimo podle politične zločinca. Na ta način se znajdemo v ne-mogočem položaju.«

General »Zelesni Herman« skorajda navarnost svetuje sodišču, naj se ne naslanja na zakone. Če njegove besede prevedemo v preprosto govorico, tedaj to pomeni: politične nasprotnike moramo uničiti mimo vseh zakonov. Vrhovni zakon je nacistično načelo »führerstva«. Za dosego cilja so dovoljena vsa sredstva.

Triindvajsetega decembra 1933 je bila vsa Nemčija uprta v Leipzig. Trg pred sodno palačo je nudil enako sliko kot prvi dan procesa. Tam so se gnetli policisti kot čebele v panju. Zasedli so ceste, sodno palačo in hodnike.

V dvorano je vstopilo devet sodnikov, ki so bili ogr-njeni v svoja svečana oblačila. Kot vedno so tudi tokrat dvignili roke v hitlerjanski pozdrav. Zasedli so svoja mesta. Predsednik IV. senata sodnik Büniger je vstal in u-kazal straži:

»Pripeljite obtožence!«

Dvorana je obmolnila. Straža je pripeljala obtožence. V dvorani je prežala smrt. Le še nekaj sekund in Büniger bo prečital obtožbo o življenju ali smrti petih ljudi:

»V imenu Reicha razglašam naslednjo razsodbo:

Obtoženi Torgler, Dimitrov, Popov in Tanev so opro-ščeni.

Obtoženi van der Lubbe je zaradi veleizdaje in upor-niškega požiga in poskusa navadnega požiga obsojen na smrt in na trajno izgubo državljanских pravic...

Pravici je zadoščeno.«

V dvorani so nacisti sklonili glave. Bili so vajeni, da so morali po cestah in po stanovanjih. Tu so se glavni ob-toženci — komunisti — umaknili krvavemu nacističnemu obračunu. Tri mesece so poslušali proces in verjeli so v propagando, da bo zadnji dan »velika« predstava. Zgodilo se je, česar niso mogli verjeti. Bili so preplitvi v svojih hujšakških dušah, da bi lahko razumeli, da Hitlerjeva vla-da le ne more javno obračunati s Torglerjem in Bolgari, če se je temu uprlo svetovno javno mnenje.

Vlada Reicha je kapitulirala. Res pa je, da se v ute-meljivih razsodbah na vsaki strani pojavlja značilna pri-pomba: »Krivda ni dokazana.« To velja za Torglerja in za vse tri Bolgare. Toda Leipziško sodišče je v utemeljitvi raz-sodbe še vedno vztrajalo, da sodi van der Lubbe v komu-nistični tabor, da je komunistična stranka orgovorna za požig Reichstaga in da je hotela zanetiti državljansko vojno.

Nacisti se niso hoteli odreči svoji razlagi požiga Reich-staga, sicer bi bila vsa njihova politika v letu 1933 slečna do golega. S to utemeljitvijo so morali opravičiti svoj te-ror in prehod Nemčije v Hitlerjevo obdobje. Zato je ute-meljitev polna potvorb in laži.

Obsodba v Leipzigu je bila izrečena. Torgler, Dimitrov, Tanev in Popov so bili oproščeni. Toda Goring je držal besedo; takoj po razsodbi so bili v sodni dvorani spet are-tirani. To so opravili Gorigovi policisti.

Tisti dan je prispela v Leipzig mednarodna delegacija, da bi se sama prepričala o dejanskem stanju oproščenih. Goringove grožnje so bile preveč jasne. Na hodniku sta čakali Dimitrova mati in sestra. Torglerja je čakala žena. Tudi Taneva je čakala žena. Čakali so oproščene. Zaman. Romali so spet v zapor, spet so se za njimi zaprla vrata ječe.

Zanimiva je beležka, ki jo je vnesel v svoj dnevnik 22. decembra 1933, dan pred razglasitvijo obsodbe v Leipzigu, ameriški poslanik v Berlinu William E. Dott:

»Neki novinar, čigar informacije so bile vedno zanes-ljive..., je prišel zjutraj k meni in mi povedal, da mu je neki visoki nemški uradnik, po mojem mnenju šef gestapa Rudolf Diels — sporočil, da bo jutri sodišče Reicha vse komuniste z izjemo van der Lubbeja... oprostilo. Toda Georgija Dimitrova, bolgarskega komunisti, ki je bil iz svoje lastne domovine izgnan, naj bi na povelje ministr-skega predsednika Goringa umorili, preden bi le-ta zapu-stil Nemčijo. Informator mojega prijatelja (novinarja) je dodal: »Vem, da je moje življenje v nevarnosti, ker vam to govorim, toda za mano je grozna noč...!«

Svetovna javnost je bedela. Tudi o tem dejstvu je bila obveščena že naslednji dan.

23

Ko je Svarun ukazal odhod, je prva izginila četa gibkih lokostrelcev z Iztokom na čelu. Popeli so se naravnost na reber. Vili so se med grmovjem kakor risi za plenom, plezali preko pečin, po strmini lezli po vseh štirih kakor potuhnjena zverjad. Kmalu so dospeli do mladega gostega lesa. Ukazal jim je naj se raztegnejo v dolgi trojni vrsti porebri in poležejo v travo in grmičevje. Dokler on ne sproži, se ne sme nihče ganiti.

Od tod je zagledal Hilbudijevega ogleduha. Roka se mu je sama od sebe skrivila, da bi segla za pleča po strelco in jo poslala njemu za vrat. Pa se je premagal. Hitro je odpel jermen, tul mu je zdrknil s hrbta.

24

Vsi bojni znaki so izginili in Iztok je zdrsnil tiho po bregu. Na dnu si je odlomil šibo, pričakal jezdeca in ga prepričal, da je Svarun v gradišču brez vojske.

Ko se je Tračan vrnil do Hilbudija in mu sporočil, kar je zvedel, se poveljniku čelo ni razvedrilo. Plenitev mu je bila zoprna.

»Ropanje cesarju na ljubo, da napase nekaj lačnih tolpa, ki so pridrele čez zimo v mesto!«

Sredi popoldneva je vstal in dal povelje za odhod. Zamiš-ljen je jahal ob vojski, ki se je počasi premikala po globeli. Vojaki so molče stopali drug ob drugem.

Dolina se je stisnila. Sence so se zgrnile nad čete. Bližali so se tesni soteski.